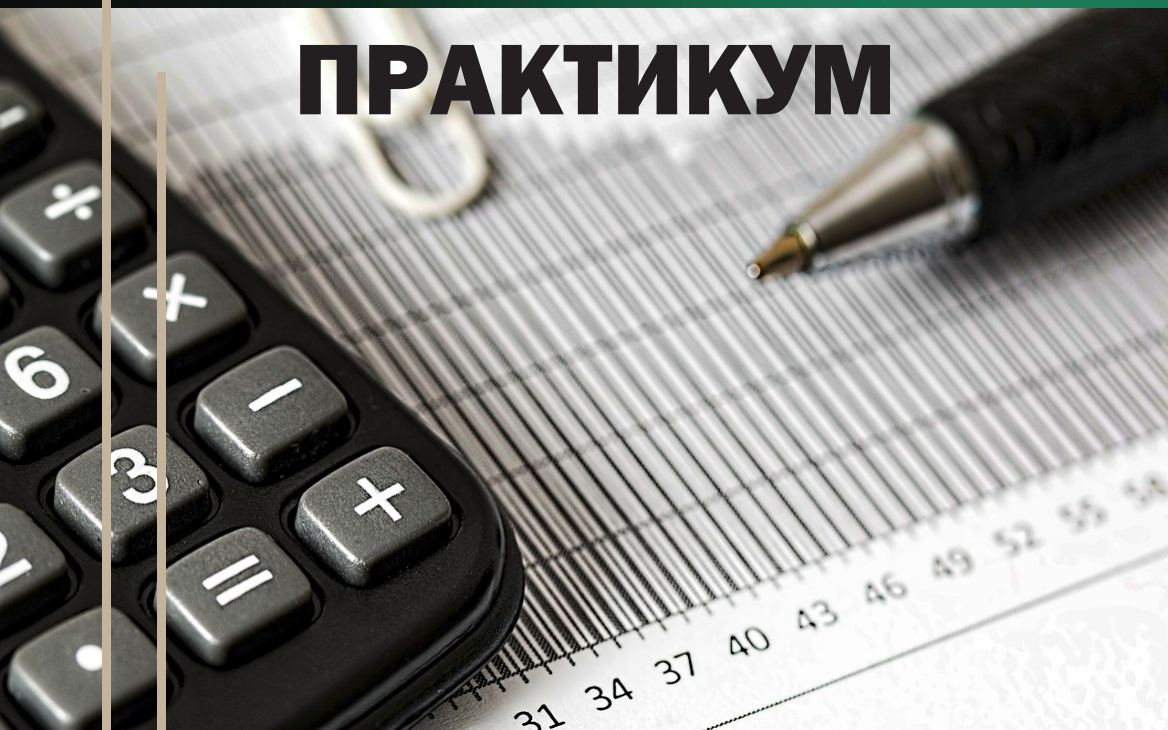

***В.М. Вареник
Ж.В. Піскова***

БІЗНЕС І ПОДАТКИ: ПРАКТИКУМ

В.М. Вареник
Ж.В. Піскова

**БІЗНЕС І ПОДАТКИ:
ПРАКТИКУМ**

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

Електронне видання

Дніпро
2024

УДК 336.22(076)
В 18

Рекомендовано до друку вченою радою
Університету імені Альфреда Нобеля
(протокол № 6 від 03 вересня 2024 р.)

Рецензенти:

П. Ільчук, доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри управління проектами
Національного університету «Львівська політехніка»;
В. Коваленко, доктор економічних наук, професор,
професор кафедри банківської справи
Одеського національного економічного університету.

Вареник В.М.

В 18 Бізнес і податки: практикум. Навчальний посібник [Електронне видання] / В.М. Вареник, Ж.В. Піскова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2024. – 98 с.

ISBN 978-966-434-588-7

Навчальний посібник «Бізнес і податки: практикум» спрямований на формування практичних навичок з основ податкової системи та податкового контролю, методики розрахунків, порядку сплати прямих і непрямих податків юридичними та фізичними особами. Навчальний посібник складається з 14 тем, побудований відповідно до програми навчальної дисципліни «Бізнес і податки», яка є однією з базових у контексті підготовки фахівців у сфері менеджменту бакалаврського рівня. Кожна тема містить тести, кейси для роботи в малих групах, завдання для самостійної роботи, ситуаційні завдання, питання для рефлексії.

Використання в освітньому процесі навчального посібника «Бізнес і податки: практикум» буде сприяти опануванню та ефективному використанню отриманих знань та набутих професійних компетентностей у сфері оподаткування.

УДК 336.22(076)

ISBN 978-966-434-588-7

© В.М. Вареник, Ж.В. Піскова, 2024
© Університет імені Альфреда Нобеля,
оформлення, 2024

ЗМІСТ

Тема 1. Сутність податкової системи України	4
Тема 2. Податкові перевірки	8
Тема 3. Порядок оскарження результатів податкової перевірки	19
Тема 4. РРО та ПРРО. Фіскальний чек.	23
Тема 5. Податок на додану вартість	29
Тема 6. Податок на прибуток підприємств	36
Тема 7. Податок на доходи фізичних осіб	41
Тема 8. Податкова знижка	46
Тема 9. Звітність за ПДФО	50
Тема 10. Акцизний податок	59
Тема 11. Спрощена система оподаткування	64
Тема 12. Оподаткування ІТ бізнесу	70
Тема 13. Перевірка контрагента	74
Тема 14. Екологічний податок	78
Список використаних джерел	82
Додатки	86

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Питання, що розкривають зміст теми

1. Поняття та види податків та зборів.
2. Платники податків та їх обов'язки
3. Елементи системи оподаткування

Цілі навчання

- Ознайомитися з поняттями та видами податків та зборів
- Пояснити права та обов'язки платників податків в Україні
- Визначити основні елементи системи оподаткування та необхідність їх розуміння

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Для кожного положення, наведеного нижче, знайдіть відповідний йому елемент оподаткування.

1. ТОВ "Зірочка", АТ "Бульбашка".
2. дохід, земля, прибуток.
3. 5000 грн.
4. 18 %.
5. 1 рік.
6. квартал, місяць.
7. в грошовій формі у національній валюті.

Елементи системи оподаткування:

- А. Об'єкт оподаткування.
- Б. Платники податків.
- В. Податковий період.
- Г. База оподаткування.
- Д. Ставка податку.
- Е. Строк сплати податку та збору.
- Є. Сплата податків та зборів.
- Ж. Податковий період.

Вправа 2. Провести класифікацію податків і зборів на загальнодержавні і місцеві:

1. Податок на доходи фізичних осіб;

2. Податок на додану вартість;
3. Мито;
4. Акцизний податок;
5. Туристичний збір;
6. Екологічний податок;
7. Рентна плата;
8. Податок на майно;
9. Податок на прибуток підприємств;
10. Збір за місця для паркування транспортних засобів;
11. Єдиний податок.

Вправа 3. Знайти правильні відповіді.

1. Обов'язковий, безумовний платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників податку відповідно до Податкового Кодексу – це:

- а) збір;
- б) податок;
- в) внесок;

2. Обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів відповідно до Податкового Кодексу – це:

- а) збір;
- б) податок;
- в) внесок;

3. Податки та збори, що встановлені Податковим Кодексом і є обов'язковими до сплати на усій території України, крім випадків, передбачених Податковим Кодексом – це:

- а) місцеві;
- б) загальнодержавні;
- в) державні;

4. Податки та збори, що є обов'язковими до сплати на території відповідних територіальних громад – це:

- а) місцеві;
- б) загальнодержавні;
- в) державні;

5. Кожний з платників податків може бути платником:

- а) за одним податком та збором;
- б) за одним або кількома податками та зборами;
- в) за кількома податками та зборами;

6. Суб'єкт оподаткування, або платник податків - це:

а) державні органи влади;
б) конкретні вартісні, фізичні або інші характеристики певного об'єкта оподаткування;

в) фізична або юридична особа, на яку законом покладено обов'язок платити податок;

7. Об'єкт оподаткування - це:

а) майно, товари, дохід;

б) конкретні вартісні, фізичні або інші характеристики певного об'єкта оподаткування;

в) фізична або юридична особа, на яку законом покладено обов'язок платити податок;

8. База оподаткування – це:

а) майно, товари, дохід;

б) конкретні вартісні, фізичні або інші характеристики певного об'єкта оподаткування;

в) фізична або юридична особа, на яку законом покладено обов'язок платити податок;

9. Джерело сплати податку, збору та обов'язкового платежу — це:

а) дохід платника податку, збору та обов'язкового платежу, з якого він сплачує податок, збір та обов'язковий платіж;

б) передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору;

в) розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування;

10. Ставка податку – це:

а) дохід платника податку, збору та обов'язкового платежу, з якого він сплачує податок, збір та обов'язковий платіж;

б) передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору;

в) розмір податкових нарахувань на (від) одиницю (одиниці) виміру бази оподаткування;

Вправа 4. Визначте, до якого виду прав чи до обов'язків належать подані статті

1. стати на облік у контролюючих органах в порядку, встановленому законодавством України;

2. вести в установленому порядку облік доходів і витрат, складати звітність, що стосується обчислення і сплати податків та зборів;

3. представляти свої інтереси в контролюючих органах самостійно, через податкового агента або уповноваженого представника;

4. обирати самостійно, якщо інше не встановлено Податковим Кодексом, метод ведення обліку доходів і витрат;

5. користуватися податковими пільгами за наявності підстав у порядку, встановленому Податковим Кодексом;

6. сплачувати податки та збори в строки та у розмірах, встановлених Податковим Кодексом та законами з питань митної справи;

7. бути присутнім під час проведення перевірок та надавати пояснення з питань, що виникають під час таких перевірок;

8. подавати контролюючим органам інформацію в порядку, у строки та в обсягах, встановлених податковим законодавством;

9. оскаржувати в порядку, встановленому Податковим Кодексом, рішення, дії (бездіяльність) контролюючих органів (посадових осіб), надані контролюючими органами податкові консультації;

10. допускати посадових осіб контролюючого органу під час проведення ними перевірок до обстеження приміщень, територій.

Вправа 5. Робота у малих групах

Завдання:

1. Знайти найактивніших платників податків.
2. В яких країнах не сплачують податки. Чи є такі? Чому?
3. Порівняльний аналіз ставок на податки в Україні та в інших країнах.

Завдання для самостійної роботи

Проведіть самостійне дослідження на тему: «Який бізнес під час кризи сплачував менше податків, який – більше».

Рефлексія

1. Чи в Україні високі ставки на податки?
2. Чи є країни з податковими ставками більшими за Україну?

ТЕМА 2. ПОДАТКОВІ ПЕРЕВІРКИ

Питання, що розкривають зміст теми

1. Сутність податкового контролю.
2. Документальна податкова перевірка.
3. Камеральна та фактична перевірки.
4. Електронні перевірки.

Цілі навчання

- Ознайомитися з необхідністю проведення та видами податкових перевірок
- Зрозуміти різницю між різними видами перевірок
- Визначити особливості проведення кожного виду податкової перевірки

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайти правильні відповіді.

ДОКУМЕНТАЛЬНА ПОДАТКОВА ПЕРЕВІРКА

1. Який з перелічених елементів є предметом документальної податкової перевірки?

- а) своєчасність сплати узгодженої суми податкового зобов'язання;
- б) своєчасність нарахування податків;
- в) ведення касових операцій;

2. На якій основі проводяться документальні перевірки?

- а) виключно на підставі скарг конкурентів;
- б) тільки на підставі річного плану перевірок;
- в) на підставі податкових декларацій, звітності та інших документів;
- г) виключно на підставі результатів попередніх перевірок;

3. Які існують види документальної перевірки?

- а) виїзні, невиїзні, планові та позапланові;
- б) виїзні, планові та позапланові;
- в) планові та позапланові;

4. В якому документі має бути передбачена планова документальна перевірка?

- а) у плані проведення планових документальних перевірок;
- б) у плані-графіку проведення планових документальних перевірок;
- в) у графіку проведення планових документальних перевірок;

5. Які особливості проведення позапланової документальної перевірки?

- а) відображають обов'язково у плані проведення планових документальних перевірок;
- б) здійснюється за місцем фактичного провадження платником податків діяльності, розташування господарських або інших об'єктів права власності такого платника;
- в) до жодних планів не включають, про неї платника податків завчасно не попереджають;

6. На підставі якого документу приймають рішення про зупинення документальної планової (позапланової) виїзної перевірки?

- а) наказу керівника підрозділу органу, який організував таку перевірку, з викладенням об'єктивних причин необхідності такого зупинення;
- б) доповідної записки керівника підрозділу органу, який організував таку перевірку, з викладенням об'єктивних причин необхідності такого зупинення;
- в) довідка керівника підрозділу органу, який організував таку перевірку, з викладенням об'єктивних причин необхідності такого зупинення.

7. На підставі яких документів податківці мають право розпочати проведення документальної виїзної перевірки?

- а) копії наказу про проведення перевірки;
- б) направлення на проведення перевірки;
- в) службового посвідчення осіб, які зазначені в направленні на проведення перевірки;
- г) усі відповіді вірні;
- д) правильна відповідь відсутня;

8. Яким чином податківці повинні надати документи для того, щоб розпочати проведення документальної виїзної перевірки?

- а) пред'явити або надіслати;
- б) пред'явити перед початком перевірки;
- в) надіслати задалегідь;

9. Яким чином формують направлення на проведення перевірки?

а) в одному примірнику окремо на кожну посадову (службову) особу, що проводитиме перевірку;

б) одним документом, перераховуючи в ньому кількість осіб, що проводитиме перевірку;

в) наказом окремо на кожну посадову (службову) особу, що проводитиме перевірку;

10. Який документ складають у разі відмови платника податків допустити посадових осіб до проведення перевірки?

а) довідку, яка засвідчує факт відмови;

б) акт, який засвідчує факт відмови;

в) наказ, у якому прописують факт відмови;

КАМЕРАЛЬНА ТА ФАКТИЧНА ПЕРЕВІРКИ

1. Який з перелічених елементів є предметом камеральної податкової перевірки?

а) своєчасність сплати узгодженої суми податкового зобов'язання;

б) своєчасність нарахування податків;

в) ведення касових операцій;

2. Який з перелічених елементів є предметом фактичної податкової перевірки?

а) своєчасність сплати узгодженої суми податкового зобов'язання;

б) своєчасність нарахування податків;

в) ведення касових операцій;

3. Яким чином здійснюється камеральна перевірка?

а) у присутності посадових осіб суб'єкта господарювання або його представника;

б) без попередження платника податків на підставі рішення керівника органу податкової служби;

в) у присутності особи, що фактично здійснює розрахункові операції;

4. Яким чином здійснюється фактична перевірка?

а) у присутності посадових осіб суб'єкта господарювання або його представника;

б) без попередження платника податків на підставі рішення керівника органу податкової служби;

в) у присутності особи, що фактично здійснює розрахункові операції;

5. Яка мета проведення камеральної перевірки?

а) забезпечення економічної безпеки держави під час формування централізованих державних грошових фондів коштом податкових надходжень;

б) дотримання порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій;

в) виявлення арифметичних або методологічних помилок у поданій платником податків податковій декларації, які призвели до заниження або завищення суми податкового зобов'язання;

6. Яка мета проведення фактичної податкової перевірки?

а) забезпечення економічної безпеки держави під час формування централізованих державних грошових фондів коштом податкових надходжень;

б) дотримання порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій;

в) виявлення арифметичних або методологічних помилок у поданій платником податків податковій декларації, які призвели до заниження або завищення суми податкового зобов'язання;

7. Чи потрібне спеціальне рішення керівника органу ДФС для проведення камеральної перевірки?

а) так;

б) ні;

в) правильна відповідь відсутня;

8. Обрати обставини, за яких можливе проведення фактичної перевірки.

а) скарга споживача про порушення законодавства про РРО, ліцензування тощо;

б) отримання податковим органом інформації про виплату платником податків зарплати «у конвертах» тощо;

в) наявність належного оформлення трудових відносин, з'ясовуються питання щодо ведення обліку роботи, виконаної працівником, обліку витрат на оплату праці, відомості про оплату праці працівника;

г) всі відповіді вірні;

д) правильна відповідь відсутня;

9. Які органи можуть брати безпосередню участь у проведенні перевірок?

- а) органи СБУ, внутрішніх справ, податкової міліції, прокуратури та їх службові (посадові) особи;
- б) міністерство фінансів України;
- в) представники органу податкової фіскальної служби;

10. При перевірці яких операцій можуть брати участь працівники податкової міліції?

- а) у перевірках, пов'язаних із веденням оперативно-розшукових справ або розслідуванням кримінальних справ;
- б) з'ясування факту належного оформлення трудових відносин із працівником;
- в) дотримання порядку здійснення платниками податків розрахункових операцій;

ЕЛЕКТРОННІ ПЕРЕВІРКИ

1. Що таке електронна податкова перевірка?

- а) це виїзна перевірка, під час якої податківці особисто відвідують підприємство;
- б) це документальна перевірка, що проводиться виключно на паперових носіях;
- в) це документальна невиїзна позапланова перевірка, що проводиться на підставі заяви платника податків;
- г) це форма контролю, що не передбачає аналізу податкової звітності;

2. Яка основна відмінність електронної перевірки від звичайної документальної?

- а) електронна перевірка триває значно довше;
- б) електронна перевірка проводиться тільки для великих підприємств;
- в) електронна перевірка ініціюється самим платником податків;
- г) електронна перевірка не передбачає аналізу первинних документів;

3. За скільки днів платник податків повинен подати заяву для проведення електронної перевірки?

- а) за 5 календарних днів до бажаного початку її проведення;
- б) за 10 календарних днів до бажаного початку її проведення;
- в) за 15 календарних днів до бажаного початку її проведення;

4. Хто може ініціювати електронну податкову перевірку?

- а) виключно податкові органи;
- б) платник податків, який відповідає певним критеріям;
- в) конкуренти платника податків;
- г) будь-яка фізична або юридична особа;

5. Які платники податків можуть ініціювати електронну перевірку?

- а) тільки великі підприємства;
- б) тільки платники єдиного податку;
- в) платники податків з незначним ступенем ризику;
- г) всі платники податків без винятку;

6. На підставі якої інформації орган контролю приймає рішення про проведення/непроведення електронної перевірки?

- а) інформації, яку зазначив платник податків у заяві
- б) доданих до заяви документах для проведення електронної перевірки;

в) податкової інформації, наявної в органі контролю.

- г) всі відповіді вірні;
- д) правильна відповідь відсутня;

7. Хто приймає рішення про проведення/непроведення електронної перевірки?

- а) керівник органу контролю;
- б) начальник відповідного відділу фіскальної служби України;
- в) керівник фіскальної служби України;

8. Яка мета електронної податкової перевірки?

- а) ускладнити роботу підприємства;
- б) виявити порушення податкового законодавства;
- в) підтвердити правильність податкових розрахунків платника податків;

г) збільшити надходження до державного бюджету;

9. Чи потрібна присутність платника податків під час електронної перевірки?

- а) обов'язкова;
- б) не потрібна;

10. Яким документом оформлюють результати електронної перевірки?

- а) актом;
- б) довідкою;
- в) доповідною запискою;

Вправа 2. Оберіть яке твердження правильне, а яке помилкове.

1. Документальна планова перевірка має бути передбачена у плані-графіку проведення планових документальних перевірок.

2. Невізну перевірку проводять посадові особи органу контролю винятково на підставі рішення його керівника (його заступника або уповноваженої особи), оформленого наказом.

3. Перевірки одного й того самого платника податків органами контролю та органами державного фінансового контролю у звітному періоді проводять не одночасно.

4. План-графік документальних планових перевірок на поточний рік оприлюднюють на офіційному вебсайті ДФС до 15 грудня року, що передує року, в якому проводитимуть такі перевірки

5. Присутність платників податків під час проведення документальних невізних перевірок обов'язкова

Вправа 3. Визначити який вид податкової перевірки зашифровано в ситуаціях: документальна, камеральна, фактична чи електронна?

Ситуація 1. Органи податкового контролю повідомили підприємство, що проведуть аудит фінансової звітності.

Ситуація 2. Підприємство отримало повідомлення від податкової служби, що вони проводять перевірку податкових декларацій, але не потребують особистого контакту чи візиту на підприємство. Замість цього вони проаналізують фінансові документи в офісі.

Ситуація 3. Представники податкової інспекції з'являються без попередження на підприємстві для здійснення перевірки. Вони перевіряють не тільки фінансову документацію, але й фізично перевіряють наявність та стан матеріальних активів.

Ситуація 4. Підприємство отримало повідомлення від податкової служби, що вони перевіряють фінансову звітність за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення, яке аналізує електронні файли звітності, без прямого контакту.

Ситуація 5. Підприємство у встановлений строк не подано податкову декларацію і представники податкової інспекції приїхали на перевірку до підприємства.

Ситуація 6. На підприємство приїхали податківці з наказом про перевірку щодо перевірки дотримання роботодавцем законодавства щодо укладення трудового договору, оформлення трудових відносин із працівниками (найманими особами).

Вправа 4. Визначте, чи правильно поведуться податківці?

Ситуація 1. Податківці під час перевірки вилучають оригінали фінансово-господарських, бухгалтерських та інших документів.

Ситуація 2. Перевірятьники перевищили визначений максимальний строк проведення перевірки.

Ситуація 3. Перевірятьники вимагають від платників податків, яких перевіряють, проведення інвентаризації основних засобів, товарно-матеріальних цінностей, коштів, зняття залишків товарно-матеріальних цінностей, готівки.

Ситуація 4. Перевірятьники не пред'являють направлення на проведення перевірки, копії наказу про проведення перевірки та службового посвідчення осіб, які зазначені в направленні на проведення перевірки.

Ситуація 5. Перевірятьники запитують і вивчають первинні документи, реєстри, фінансову, статистичну й іншу звітність, пов'язану з обчисленням і сплатою податків, зборів, платежів.

Вправа 5. Робота в малих групах

Ви є директором підприємства. Розгляньте наступні ситуації та поміркуйте, як ви поступите в тій чи іншій ситуації. Відповіді обґрунтувати використовуючи нормативні документи.

Група 1

1. Вам подзвонили та зобов'язали прийти до податкової інспекції для проведення перевірки. Чи повинні ви прийти до податкової інспекції або дії податківців не є правильними.

2. Чи має підприємство право не допустити представника податкової до перевірки?

3. Податковий інспектор просить документи для перевірки. Ваші дії.

4. Чи можуть податківці при проведенні перевірки вилучати оригінали документів платника та як бути у разі їх втрати?

5. Які контролюючі органи можуть здійснювати податковий контроль?

Група 2

1. Як вам вчинити, якщо прийшов податковий інспектор без попередження на документальну перевірку?

2. Податковий інспектор прибув для позапланової перевірки. підставою послужило виявлення неправдивість даних податкової декларації. Запит раніше був висланий, але його не отримали. Як вчинити?

3. Чи має право податковий інспектор, здійснюючи перевірку документації в офісі, взяти з собою частину документів для перевірки до фіскальної служби?

4. Якщо співробітник фіскальної служби прийшов до вас на перевірку з направленням, оформленим з порушенням. Чи можете ви відмовитися від перевірки?

5. Що робити, якщо на момент початку перевірки первинні документи відсутні (загублені, були відсутні спочатку)? Скільки часу зобов'язані ви зберігати документи?

Вправа 6. Робота в малих групах

Ви є директором підприємства. Розгляньте наступні ситуації та поміркуйте, як ви поступите. Відповідь обґрунтувати використовуючи нормативні документи.

Група 1

Ситуація 1. Інспектор при проведенні камеральної перевірки, зажадав принести документацію, яка б підтверджувала дані наданою до податкової служби звітності. Чи зобов'язані ви, як підприємець надавати в такому випадку документи?

Ситуація 2. Якими мають бути підстави для проведення фактичної перевірки?

Група 2

Ситуація 3. Чи мають право працівники контролюючого органу здійснювати одночасно декілька видів перевірок?

Ситуація 4. Як оформлюються результати проведення фактичних перевірок?

5. Вид перевірки, що проводиться у приміщенні контролюючого органу, на підставі даних, зазначених у податкових деклараціях (розрахунках) платників податків

7. Документ, що пишуть для проведення перевірки в податковій

8. Повинен мати кожний податківець, що прийшов на перевірку

Завдання для самостійної роботи

Розробіть презентацію на 15 слайдів, де надайте відповідь на такі питання:

1. Що чекати бізнесу у 2025-2026 році?
2. Побудуйте географію податкових перевірок.
3. Продемонструйте секторальний розподіл перевірок бізнесу.

Рефлексія

1. Як підготуватися підприємству до податкової перевірки?
2. Чи має право ДФС запитувати інформацію за електронним листом?

ТЕМА 3. ПОРЯДОК ОСКАРЖЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПОДАТКОВОЇ ПЕРЕВІРКИ

Питання, що розкривають зміст теми

1. Основні положення оскарження податкових рішень.
2. Оскарження рішень в адміністративному порядку.
3. Оскарження рішень в судовому порядку.

Цілі навчання

- Ознайомитися з основними аспектами щодо подання заперечень
- Розглянути етапи та строки розгляду заперечень до акта перевірки
- Визначити особливості оскарження рішень в адміністративному порядку
- Визначити особливості оскарження рішень в судовому порядку

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайти правильні відповіді.

1. Який перший крок при оскарженні результатів податкової перевірки?

- а) подати позов до суду;
- б) звернутися до правоохоронних органів;
- в) подати заперечення на акт перевірки;
- г) ігнорувати результати перевірки;

2. Який максимальний строк для подання заперечень?

- а) 3 робочих дні;
- б) 5 робочих днів;
- в) 10 робочих днів;
- г) 15 робочих днів;

3. Скільки днів має контролюючий орган на розгляд заперечень платника податків?

- а) 2 робочі дні із дня їх отримання;
- б) 5 робочих днів із дня їх отримання;
- в) 7 робочих днів із дня їх отримання;

4. Куди подаються заперечення на акт податкової перевірки?

- а) до суду;

- б) до прокуратури;
- в) до податкового органу, який проводив перевірку;
- г) до Міністерства фінансів;

5. Що відбувається після подання заперечень?

- а) податкова служба автоматично скасовує акт перевірки;
- б) податкова служба ігнорує заперечення;
- в) податкова служба розглядає заперечення і приймає рішення;
- г) справа автоматично передається до суду;

6. Які документи необхідно додати до заперечень?

- а) лише копію акту перевірки;
- б) копії акту перевірки та документи, що підтверджують вашу позицію;
- в) лише пояснювальну записку;
- г) жодних додаткових документів не потрібно;

7. Що повинен зробити контролюючий орган при прийнятті скарги від платника податків?

- а) зареєструвати в день надходження;
- б) розглянути правильність написання;
- в) надати підтверджувальний документ о її прийнятті;

8. Чи має право контролюючий орган відмовити в прийнятті скарги від платника податків?

- а) відмова у прийнятті скарги платника податків забороняється;
- б) може з аргументуванням причини відмови;
- в) відмова у прийнятті скарги платника податків дозволяється;

9. Якщо податкова служба відхиляє заперечення, які подальші дії можливі?

- а) змиритися з рішенням;
- б) звернутися до прокуратури;
- в) оскаржити рішення податкової служби в суді;
- г) повторно подати заперечення;

10. Які можуть бути наслідки несвочасного подання заперечень?

- а) можливість подати позов до суду втрачається;
- б) податкова служба може збільшити суму податкового боргу;
- в) можливість оскаржити рішення податкової служби в суді може бути обмежена;
- г) немає жодних наслідків;

Вправа 2. Вирішити ситуації

1. Підприємство ТОВ «Фальстап» акт податкової перевірки отримано 16 лютого 2024 року. Який останній день надання заперечень?

2. Підприємство ТОВ «Ультрас» отримало акт податкової перевірки 10 березня 2024 року. Який останній день надання заперечень?

3. Підприємство ТОВ «Уля» отримало акт податкової перевірки 9 липня 2024 року. Який останній день надання заперечень?

Вправа 3. Зіставити букви з цифрами

1. Заперечення подаються у письмовому вигляді	а) адміністративному досудовому порядку
2. Платник податків може оскаржити рішення	б) протягом п'яти робочих днів із дня отримання
3. Якщо платник податків не згоден з рішенням контролюючого органу він подає	в) особа, яка її подає
4. Додаються до скарги	г) засвідчені копії документів, розрахунки та докази
5. Підписує скаргу	д) скаргу про перегляд цього рішення

Вправа 4.

1) Підприємство ТОВ «Фозік» акт податкової перевірки отримано 18 січня 2024 року. Який останній день надання заперечень?

2) Підприємство ТОВ «Пурі» отримало акт податкової перевірки 18 березня 2024 року. Який останній день надання заперечень?

3) Підприємство ТОВ «Улик» отримало акт податкової перевірки 1 квітня 2024 року. Який останній день надання заперечень?

Завдання для самостійної роботи

1. ТОВ «Ультрас» хоче взяти участь у розгляді заперечень, про що він зазначає у запереченнях. Напишіть зразок його звернення і повідомлення про цю ситуацію.

Рефлексія

1. Як правильно підписати акт податкової перевірки із запереченням?
2. У разі незгоди з актом перевірки під цією фразою підпис краще не ставити. Чому?
3. При виявленні вами порушень податковою інспекцією, неправомірності їх дій в якому документі ви можете на це вказати?
4. Хто має права стягнути з вас податки та штрафи?
5. Який штраф накладається на платника податків, якщо він відмовляється допустити до перевірки контролюючі органи?

ТЕМА 4. РРО І ФІСКАЛЬНИЙ ЧЕК

Питання, що розкривають зміст теми

1. РРО та ПРРО
2. Фіскальний чек

Цілі навчання

- Ознайомитися з поняттями РРО та ПРРО
- Зрозуміти різницю між традиційним та програмним РРО
- Вияснити, які компанії повинні мати РРО
- Зрозуміти як створюють фіскальний чек
- Вивчити основні реквізити фіскального чека

Вправи для контролю знань

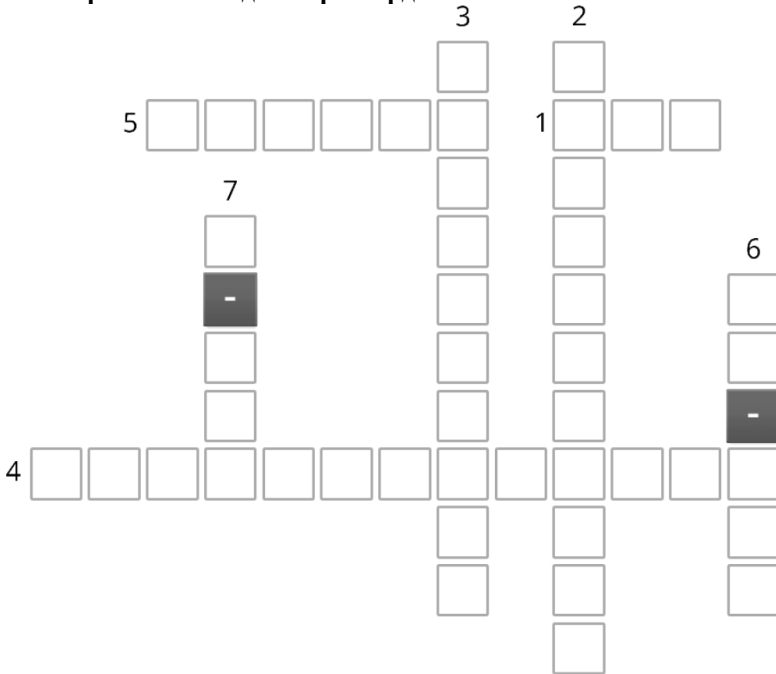
Вправа 1. Для кожного положення, наведеного нижче, знайдіть відповідний йому термін або поняття.

- 1) Форма розрахункового документа, яка друкується за допомогою РРО чи ПРРО
- 2) Спеціальний пристрій, який потрібен для податкового контролю операцій між продавцем і покупцем
- 3) Орган державної влади, в який передається інформація, яка проходить через РРО або ПРРО
- 4) 10 % вартості проданих із порушеннями товарів (послуг) 100% суми, яку не провели через РРО
- 5) Програмне забезпечення або застосунок, які можна встановити на будь-який зручний для підприємця гаджет

Терміни та поняття:

- A. РРО
- B. ПРРО
- B. Фіскальний чек
- Г. Державна податкова служба
- Д. Штраф за невідачу розрахункового документа

Вправа 2. Розгадати кросворд

По горизонталі

1. Реєструє розрахункові операції під час продажу товарів
4. Цей документ друкує і створює РРО або ПРРО
5. Один з варіантів, що дозволено використовувати для видачі фіскального чека в електронній формі

По вертикалі

2. Тип реєстратора, що видає паперові чеки
3. Тип реєстратора, у якому створюється електронний чек
6. Якщо просканувати побачимо номер та дату оплати фіскального чека
7. Електронний документ який, підтверджує факт придбання товару або послуги за готівковий або безготівковий розрахунок банківською картою

Вправа 3. Робота в малих групах

Проаналізувати реквізити фіскального чека та визначити справжній чек чи ні. Група 1 рис. 1, 3 Група 2 рис. 2,4

ТЗОВ ТВК "Львівхолд"
 УКРАЇНА, ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ, РАДЕХІВСЬКИЙ
 РАЙОН/М.РАДЕХІВ Р-Н, СМТ.ЛОПАТИН
 ВУЛ.С.СТРІЛЬЦІВ, 8
 МАГАЗИН

ПН: 015536813049
 ІД: 01553681
 Оператор: Гуменюк Валентина Михайлівна
 Чек # 246 (588327)
 Z: 2854196 [2335]
 Касса: 5 [2]

1.312 X	74.90
П/Ф ГОМІЛКА КУРЯЧА 1КГ КУРЯТ_ОХО Л	98.27 A
КЕТЧУП ДО ШАШЛИКУ ДОЙ/П 400Г ТОР ЧИН	19.90 A
ШАМПІН МАРИН ЦІЛІ 420Г RIO	51.24 A
3.000 X	9.50
СИР ПЛ GOUDA 40% 70Г MOLENDAM	28.50 A
АНАНАСИ КУСОЧ 580Г RIO	51.74 A
3.000 X	10.44
ПРИПР ДО КАРТОПЛІ 30Г ЛЮБИСТОК	31.32 A

ГОТІВКА 401.00 ГРН
 РЕШТА 120.00

СУМА 280.97
 ПДВ А 20.00% 46.83

Заокруглення: 0.03
 До сплати: 281.00

6 АРТИКУЛІВ
 ЧЕК 104713124 ОНЛАЙН
 18.11.2021 14:22:52

ФН 4000138375 13019
 ФІСКАЛЬНИЙ ЧЕК
 INNOVATE!

ТОВ "ПЕРША ФАРМАЦІЯ АНІПРА"
 АНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛ., СМТ. СЛОБОЖАНСЬКЕ,
 ВУЛ. БУДІВЕЛЬНИКІВ, 16А
 АПТЕКА №10
 ФН 3000913735 ІА 44010635
 ЗН 3М1001039012 ПН 440106320340

ЧЕК № 74430
 КАСИР: KASSIR
 ВІД. 1

ПАВ - *A20.00% =	61.04С
УММА БЕЗ ПАВ =	305.21
ФІЗИОГЕЛЬ А.І. КРЕМ 50МЛ	
НЕОКОСМЕА 366.25* 1=	366.25-А
ЗНИЖКА -	-0.09-А
ПАВ - *A20.00% =	43.49С
УММА БЕЗ ПАВ =	217.45
ФІЗИОГЕЛЬ КРЕМ-ГЕЛЬ	
Д/ВМИВАННЯ/ДУШУ ЗВО/ОЖ. 260.94* 1=	260.94-А

СУМА 627,10 ГРН
 *А 20.00% 104.52

----- СЛУЖБОВА ІНФОРМАЦІЯ -----

БРАКУЄ ТОВАРУ З ЧЕКА? ПОВІДОМТЕ
 БУДЬ, ПАСКА 0000-500-400 <БЕЗКО
 ПО ВСІЙ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ>
 УНІКАЛЬНИЙ НОМЕР ЧЕКА
 1209221-0010744-3060003-107044

ТЕРМИНАЛ: 35500304
 № ЧЕКА: 2970
 RRN: 225510003503
 КАСИР: KASSIR

БЕЗГОТІВКОВА.2 627.10
БАЖАЄМО ВАМ ЗДОРОВ'Я
 № 74430 12/09/22 10:01 ФН:3000913735
ФІСКАЛЬНИЙ ЧЕК
 ДЧ 12/09/22 18:01 РЕЗОНАНС

Рис. 1. Приклади чеків

Рис. 2. Приклади чеків

BAR-KARAOKE

м. Київ, вул. Мехигорська, 87-Аліт. Б
 ТОВ "ХАН ГРУП"
 ПІН 000037292614
 ФН 3000351769

ОПЕРАТОР 1 1
 Z ЗВІТ ДЕННИЙ

НОМЕР ЗВІТУ 585

СУМА ПРОДАЖ 12.000.00
 ДЕННА СУМА 12.000.00
 КАРТКА 12.000.00

СТАВКИ ПДВ 15-08-17
 ПДВ А = 00.00%
 ПДВ Б = 00.00%
 ПДВ В = 00.00%
 ПДВ Г = 00.00%
 ПДВ Д = 00.00%
 Е=БЕЗ ПДВ

ДОДАТКОВІ ЗБОРИ
 АКЦИЗН. ПОДАТОК А = 05.00%
 ЗБІР Б = 00.00%
 ЗБІР В = 00.00%
 ЗБІР Г = 00.00%
 ЗБІР Д = 00.00%

ЦІНА З ПДВ

БЕЗ ПДВ 9.000.00
 ОБІГ А 3.000.00
 ПДВ А=0.00% 0.00
 АКЦИЗН. ПОДАТОК А=5.00% 142.86
 ЗАГАЛЬНИЙ ПІДСУМОК 12.000.00
 КАСОВИХ ЧЕКІВ 1

ОБНУЛЕННЯ ОЗП 3
 ЗВІТ ОБНУЛЕНО 0:02
 ЗВІТ ДІЯСНИЙ
 21-08-19 23:40:14
 З.Н. GS00003076
 ДЯКУЄМО ЗА ПОКУПКУ
 ФІСКАЛЬНИЙ ЧЕК **НМ**

Рис. 3. Приклад чека

MG-V545T

КАСОВИЙ АПАРАТ

*****

ОПЕРАТОР 1 1
 2402209020#СИГ. БОНД СИН

СУМА 50,00 Б

ПДВ Б = 0,00% 0,00
 АКЦИЗНИЙ ЗБІР Б=5,00% 2,38
 ГОТІВКОЮ 50,00

11-03-20 16:52:34 N°0004
 З.Н. SM00002959
 ДЯКУЄМО ЗА ПОКУПКУ
 НЕ ФІСКАЛЬНИЙ ЧЕК

MG-V545T

КАСОВИЙ АПАРАТ

*****

ОПЕРАТОР 1 1
 2208601100#В. ГРІН ДЕЯ 0.5Л

СУМА 89,00 Б

ПДВ Б = 0,00% 0,00
 АКЦИЗНИЙ ЗБІР Б=5,00% 4,24
 ГОТІВКОЮ 89,00

11-03-20 16:52:28 N°0003
 З.Н. SM00002959
 ДЯКУЄМО ЗА ПОКУПКУ
 НЕ ФІСКАЛЬНИЙ ЧЕК

Рис. 4. Приклад чека

Завдання для самостійної роботи

Індивідуальне завдання. Проаналізувати 5 чеків за різні операції та зробити висновки щодо представлення інформації в чеку. Визначити справжній чек чи ні. Обґрунтувати відповідь.

Рефлексія

1. Підзвітна особа втратила касовий чек РРО, що підтверджує її готівкові витрати. Чи можна зажадати від продавця дублікат цього чека? Чи буде такий дублікат вважатися розрахунковим документом?
2. Чи потрібно завіряти роздрукований чек?
3. Чи можна на фіскальних касових чеках писати вручну додаткову інформацію, наприклад, форму оплати «попередня оплата» та «післяплата»?
4. Чи можуть покупці товарів (послуг) здійснювати пошук та перегляд фіскального касового чека?
5. Що робити якщо інформація на чеку вицвіла?
6. Як зберігати чек, щоб інформація на ньому збереглася?

По горизонталі

1. Непрямий податок, який входить в ціну товару.
2. Будь-яка особа, що ввозить товари на митну територію України.
4. Загальна сума податку, одержана (нарахована) платником у звітному періоді - це податкове _____.
5. Податковий _____ сидить у ціні товару, який купує суб'єкт підприємницької діяльності.
7. Податкова _____ - це основний документ за яким підтверджується сплата ПДВ і який формується продавцем.

По вертикалі

3. Постачання товарів, ввезення товарів на митну територію України - це _____ ПДВ.
6. Суму податкового зобов'язання, що платник податків повинен сплатити до бюджету він вказує в податковій _____.

Вправа 2. Знайдіть правильні відповіді:

1. Який основний критерій для обов'язкової реєстрації платником ПДВ?

- а) вид діяльності підприємства;
- б) кількість працівників;
- в) обсяг доходу за певний період;
- г) розмір статутного капіталу;

2. Хто є платником ПДВ за законом?

- а) будь-яка фізична особа-підприємець;
- б) тільки юридичні особи;
- в) особа, яка провадить господарську діяльність і досягла певного обороту або добровільно зареєструвалася;
- г) тільки підприємства, які експортують товари;

3. Яка форма подання заяви на реєстрацію платником ПДВ є найбільш поширеною?

- а) лист звичайною поштою;
- б) телефонний дзвінок;
- в) електронна подача через електронний кабінет платника;
- г) особисте подання до податкової інспекції;

4. Який документ підтверджує реєстрацію платником ПДВ?

- а) ліцензія;
- б) свідоцтво про державну реєстрацію;
- в) витяг з реєстру платників ПДВ;
- г) довідка про відсутність заборгованості;

5. Що таке податковий кредит з ПДВ?

- а) сума ПДВ, яку платник податку сплачує державі;
- б) сума ПДВ, яку платник податку може відшкодувати;
- в) штраф за несплату ПДВ;
- г) відсоткова ставка за несплату ПДВ;

6. Які ставки ПДВ застосовуються в Україні?

- а) тільки 20%;
- б) 20%, 0, 7%, 14%;
- в) 20%, 7% і 0%;
- г) ставка ПДВ визначається індивідуально для кожного платника;

7. Що таке податкове зобов'язання з ПДВ?

- а) сума ПДВ, яку платник податку може відшкодувати;
- б) сума ПДВ, яку платник податку повинен сплатити до бюджету;
- в) сума ПДВ, зазначена в податковій накладній;
- г) сума ПДВ, яка включається до собівартості товару;

8. Як розраховується сума ПДВ до сплати до бюджету?

- а) податкове зобов'язання + податковий кредит;
- б) податкове зобов'язання - податковий кредит;
- в) податковий кредит / податкове зобов'язання;
- г) податкове зобов'язання * податковий кредит;

9. Оберіть ставку ПДВ, що застосовується для надання експортних послуг:

- а) 0 %;
- б) 7%;
- в) 18 %;
- г) 20 %;

10. Підприємство придбало товари на суму 1800 грн у т.ч. ПДВ. Розрахуйте суму без ПДВ.

- а) 1000 грн;
- б) 1200 грн;
- в) 1300 грн;
- г) 1500 грн;

Завдання для самостійної роботи

Вправа 3. Розв'язати ситуаційне завдання

Підприємство придбало товари на суму 3400 грн у т.ч. ПДВ та отримало від продавця податкову накладну.

У ціні товару вже “сидить” податковий кредит (вхідний ПДВ), який складає 400 грн. Ця сума вказана у податковій накладній. Вартість товару без ПДВ складає 3000 грн. Підприємство формує свою ціну товару для подальшої реалізації. Для цього воно робить націнку на товар. Припустимо, націнка складає 600 грн.

Необхідно: розрахувати ПДВ для сплати до бюджету, визначити податковий кредит та податкове зобов'язання.

Вправа 4. Розв'язати ситуаційне завдання

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного місяця, якщо підприємство реалізує різні види продукції.

Протягом звітного місяця здійснено такі операції:

1. Придбано сировину для основного виробництва на суму 48 000 грн (з урахуванням ПДВ).
2. Реалізовано жетони для торговельних автоматів — 5 100 грн.
3. Відвантажено готову продукцію на суму 42 000 грн (без урахування ПДВ).
4. Продано продукцію спеціального призначення для інвалідів на суму 780 грн.
5. Здійснено витрати зі сплати податку, які не підтверджені документально, на суму 2 000 грн.
6. Придбано верстати для використання у виробництві товарної продукції, на суму 280 000 грн. Оприбутковуються на склад без ПДВ.
7. Виплачено зарплату товаром на суму 3 600 грн.

Вправа 5. Розв'язати ситуаційне завдання

Підприємство за березень сплатило в бюджет податок на додану вартість (ПДВ) у сумі 12000 грн. Визначити:

1. Дати виникнення та суму податкового зобов'язання з ПДВ у березні.
2. Дати виникнення права на податковий кредит з ПДВ та суму податкового кредиту в березні.

3. Чи правильно підприємством була нарахована та сплачена сума ПДВ у бюджет за березень. Зробити висновки за результатами розрахунків.

Вихідні дані щодо операцій підприємства у березні приведені у табл. 1 і табл. 2:

Таблиця 1

Операції щодо реалізації продукції підприємством

Сума операції (без ПДВ), грн.	Дата відвантаження продукції підприємством	Дата надходження грошей на рахунок підприємства
40 000	4.03	9.03
30 000	6.03	15.04
20 000	7.03	11.03
18 000	27.01	14.03
16 000	18.03	16.02

Таблиця 2

Операції щодо закупівлі підприємством сировини

Сума операції (у т.ч. ПДВ), грн.	Дата отримання податкової накладної від постачальника	Дата перерахування грошей на рахунок постачальника
12 000	14.03	9.02
21 000	6.03	15.06
4 500	17.03	11.03
19 000	27.03	13.01
14 000	17.02	16.03

Вправа 6. Розв'язати ситуаційне завдання

Визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами діяльності підприємства у звітному місяці.

Вихідні дані: протягом звітного місяця на підприємстві було здійснено такі операції:

- 1) реалізовано товарів на території України на суму 58000 грн (без ПДВ);
- 2) здійснено первинну емісію цінних паперів на суму 6500 грн;
- 3) нарахована та виплачена заробітна плата працівникам підприємства у розмірі 1200000 грн;
- 4) здійснені обов'язкові відрахування від заробітної плати працівників у сумі 4500 грн;

5) оплачено вартість сировини та матеріалів для здійснення виробничої діяльності - 3500;

6) надано шефську благодійну допомогу міській лікарні у вигляді безоплатної передачі товарів на суму 2000 грн;

7) експортовано товарів для заправки та постачання морських суден, що використовуються для перевезення пасажирів та вантажів за межами територіальних вод України, на суму 18900 грн;

8) отримано від постачальника матеріалів для виробництва експортної продукції – 12000 грн (без ПДВ);

9) придбані товари для їх використання у господарській діяльності на суму 30000 грн (з ПДВ);

10) підприємством надано обладнання в фінансовий лізинг на суму 6500 грн (без ПДВ)

Укажіть, які операції з перелічених вище не належать до об'єкта оподаткування ПДВ, які звільнені від оподаткування ПДВ та які обкладаються по ставці ПДВ 0 %.

Вправа 7. Розв'язати ситуаційне завдання

Необхідно визначити суму ПДВ, що підлягає сплаті в державний бюджет (відшкодуванню з бюджету) за результатами звітного місяця, якщо підприємство реалізує різні види продукції.

Протягом звітного місяця здійснено такі операції:

1. Закуплено сировину на виготовлення продуктів дитячого харчування на суму 54000 грн (з урахуванням ПДВ).

2. Придбано устаткування для подальшого перепродажу на суму 268 000 грн (без ПДВ)

3. Реалізовано зайві верстати, що обліковуються на балансі підприємства, на суму 300 000 грн (з урахуванням ПДВ).

4. Реалізовано товарну продукцію на суму 18 600 грн (без урахування ПДВ).

5. Реалізовано дитяче харчування на суму 70 000 грн.

6. Оплачено вартість послуг страхової компанії 12000 грн.

Вправа 8. Розв'язати ситуаційне завдання

Наведена інформація за даними обліку підприємства ТОВ «Квітень» за звітний період:

– Відвантажено продукції на суму 12 000 грн (у т.ч. ПДВ – 2000 грн);

– Отримано авансовий платіж від покупців на суму 1 500 грн (у т.ч. ПДВ – 250 грн), у зв'язку із чим виписано податкову накладну;

– Перераховано постачальникам авансовий платіж за сировину в розмірі 3 600 грн (у т.ч. ПДВ – 600 грн) та отримано податкову накладну за даний вид платежу;

– Отримано від постачальників матеріали для виробництва на суму 2 400 грн (у т.ч. ПДВ – 400 грн).

Необхідно: розрахувати суму податкового зобов'язання з ПДВ; суму податкового кредиту з ПДВ; суму ПДВ, яка підлягає сплаті до бюджету.

Вправа 9. Розв'язати ситуаційне завдання

Виробниче підприємство «Компас» отримало на розрахунковий рахунок 05.08.20XX р. від покупців авансовий платіж на суму 6000 грн. Відвантаження продукції власного виробництва за собівартістю 3500 грн відбувається 15.09.20XX р.

Необхідно: розглянути ситуацію, коли підприємство отримало попередню оплату за продукцію в одному податковому періоді, а здійснило відвантаження – у наступному податковому періоді.

Вправа 10. Розв'язати ситуаційне завдання

Виробниче підприємство відвантажило покупцям 12.07.20XX р. продукцію власного виробництва на суму 1200 тис грн. (з ПДВ) за собівартістю 750 тис. грн. Оплату за дану поставку товарів отримано 04.08.20XX р.

Необхідно: розглянути ситуацію, коли підприємство у звітному податковому періоді здійснює відвантаження продукції власного виробництва, а оплату від покупців отримує в іншому звітному податковому періоді.

ТЕМА 6. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ

Питання, що розкривають зміст теми

1. Сутність та платники податку на прибуток підприємств.
2. Об'єкт і база податку на прибуток підприємств.
3. Ставки податку на прибуток підприємств.
4. Порядок обчислення податку на прибуток підприємств.

Цілі навчання

- Ознайомитися з сутністю податку на прибуток підприємств
- Вияснити хто є платниками податку на прибуток підприємств
- Зрозуміти сутність неприбуткового підприємства
- Зрозуміти сутність репатріації та податку на репатріацію
- Дізнатися види ставок з податку на прибуток підприємств
- Зрозуміти порядок обчислення податку на прибуток підприємств

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильні відповіді:

1. **Що таке податок на прибуток підприємств?**
  - а) прямий податок, який сплачується з доходу фізичних осіб;
  - б) непрямий податок, який включається у вартість товарів (робіт, послуг);
  - в) прямий податок, який сплачується юридичними особами з отриманого прибутку;
  - г) податок на власність підприємства;
2. **Який об'єкт оподаткування податком на прибуток?**
  - а) доходи підприємства;
  - б) витрати підприємства;
  - в) прибуток підприємства;
  - г) оборот підприємства;
3. **Платниками податку на прибуток підприємств є:**
  - а) фізична особа - резидент; фізична особа – нерезидент, податковий агент;
  - б) юридична особа - резидент; юридична особа – нерезидент;
  - в) податковий агент;
4. **Не є платником податку на прибуток підприємств:**

- а) нерезидент, який отримує доходи з джерела їх походження в Україні та має дипломатичні привілеї та імунітет;
- б) фізична особа - резидент; фізична особа – нерезидент;
- в) податковий агент;
- г) Національний банк України;

5. Базою оподаткування з податку на прибуток підприємств є:

- а) фінансовий результат від діяльності підприємства;
- б) сума чистого прибутку платника податку;
- в) грошове вираження об'єкта оподаткування;
- г) сума доходів звітнього періоду;

6. Який прибуток звільнений від оподаткування податком на прибуток підприємств?

- а) підприємств, засновані громадськими організаціями інвалідів;
- б) прибуток Чорнобильської АЕС;
- в) підприємства літакобудування;
- г) прибуток підприємств, що провадять господарську діяльність;
- д) прибуток підприємства – інвестора зі значними інвестиціями на основі спеціального інвестиційного договору;

7. Яка базова (основна) ставка податку на прибуток підприємств?

- а) 16 %;
- б) 18% ;
- в) 20%.

8. Оберіть правильну формулу обчислення податку на прибуток підприємств?

- а) Ставка податку x Податкова база;
- б) Ставка податку x (Сума доходів звітнього періоду - Собівартість реалізованих товарів, виконаних робіт, наданих послуг та сума інших витрат звітнього податкового періоду);
- в) Ставка податку x Податкова база - Сума доходів звітнього періоду;

9. Який прибуток оподатковується ставкою податку на прибуток підприємств 3 %?

- а) за договорами страхування від об'єкта оподаткування;
- б) за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення;

в) від доходу, отриманого від діяльності з випуску та проведення лотерей, азартних ігор з використанням гральних автоматів;

10. Який прибуток оподатковується ставкою податку на прибуток підприємств 10 %?

а) за договорами страхування від об'єкта оподаткування;

б) за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення;

в) від доходу, отриманого від діяльності з випуску та проведення лотерей, азартних ігор з використанням гральних автоматів;

11. Оберіть хто не є платником податку на прибуток підприємств?

а) бюджетні установи;

б) юридичні особи, які утворені в будь-якій організаційно-правовій формі та отримують доходи з джерелом походження з України, за винятком установ та організацій, що мають дипломатичні привілеї або імунітет згідно з міжнародними договорами України;

в) постійні представництва нерезидентів, які отримують доходи із джерелом походження з України або виконують агентські (представницькі) та інші функції стосовно таких нерезидентів чи їх засновників;

12. Який прибуток звільняється від оподаткування податком на прибуток підприємств?

а) прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку);

б) прибуток підприємств та організацій, які засновані громадськими організаціями інвалідів і є їх повною власністю, отриманий від продажу (постачання) товарів, виконання робіт і надання послуг;

в) дохід за договорами страхування;

13. До доходів яких суб'єктів оподаткування застосовуються ставки 0, 4, 6, 12, 15 і 20?

а) нерезидентів та порівняних до них осіб із джерелом їх походження з України;

б) резидентів та порівняних до них осіб із джерелом їх походження з України;

в) нерезидентів та резидентів із джерелом їх походження з України;

14. До яких операцій застосовується ставка оподаткування податку на прибуток підприємств 0 відсотків?

а) до провадження букмекерської діяльності;

б) за договорами з довгострокового страхування життя, договорами добровільного медичного страхування та договорами страхування у межах недержавного пенсійного забезпечення;

в) азартних ігор (у тому числі казино);

15. Яка ставка податку на прибуток підприємств застосовується до доходу, отриманого від діяльності з випуску та проведення лотерей, азартних ігор з використанням гральних автоматів?

а) 5%;

б) 10 %;

в) 15%;

г) 18%;

16. Яка ставка податку на прибуток підприємств застосовується до доходу, отриманого від доходу, отриманого від букмекерської діяльності, азартних ігор (у тому числі казино)?

а) 5%;

б) 10 %;

в) 15%;

г) 18%;

17. Як розраховується прибуток у податковій декларації з податку на прибуток підприємств?

а) сумуванням всіх видів прибутку;

б) наростаючим підсумком;

в) за вирахуванням суми податку;

18. Оберіть суб'єктів, які належать до неприбуткових організацій.

а) громадські об'єднання, політичні партії, творчі спілки, релігійні організації, благодійні організації, пенсійні фонди;

б) спілки, асоціації та інші об'єднання юридичних осіб;

в) об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, асоціації власників жилих будинків;

г) всі відповіді вірні;

д) правильна відповідь відсутня;

Завдання для самостійної роботи

Вправа 2. Розв'язати ситуаційне завдання

На основі наведених даних необхідно визначити податок на прибуток:

чистий валовий дохід від реалізації – 310 тис.грн;
валові витрати - 170 тис.грн;
аванси, отримані від покупців – 48 тис.грн;
витрати на утримання адміністрації підприємства – 22 тис.грн;
сплачена наперед орендна плата – 32 тис. грн;
перераховані постачальникам аванси – 82 тис.грн;
дохід, отриманий по відсотках – 15 тис.грн ;
благодійний внесок дитячому будинку – 4 тис. грн;
витрати на реалізацію продукції – 22 тис. грн.

Вправа 3. Розв'язати ситуаційне завдання

На ПАТ «Проспект» протягом звітного кварталу були проведені такі господарські операції: відвантажена споживачам готова продукція на суму 520 тис. грн; отримана від постачальника А сировина на суму 250 тис. грн; перерахована постачальнику Б попередня оплата на суму 55 тис. грн за надані комунальні послуги. Сума амортизаційних відрахувань за звітний період – 65 тис. грн. Визначити суму податку на прибуток.

Вправа 4. Розв'язати ситуаційне завдання

Кондитерське підприємство "АВК" займається виготовленням і реалізацією кондитерських виробів.

У ході здійснення своєї діяльності підприємством реалізовано:

- тортів – на суму 14 тис. грн без урахування ПДВ;
- печива – на суму 13 тис. грн без урахування ПДВ;
- цукерок – на суму 19 тис. грн без урахування ПДВ.

Підприємство також займається наданням послуг з виготовлення тортів під замовлення. Таких послуг за звітний період було зроблено на суму 32 тис. грн. На виплату заробітної плати виробничого персоналу було витрачено 23 тис. грн. Витрати на закупівлю сировини, для виготовлення кондитерських виробів, склали 28 тис. грн без урахування ПДВ. На розробку нових технологій виробництва витрачено 5,5 тис. грн. Амортизаційні відрахування становлять 2 400 грн.

Розрахувати величину податку на прибуток, що повинне сплатити кондитерське підприємство "АВК".

ТЕМА 7. ПОДАТОК НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

Питання, що розкривають зміст теми

1. Сутність та платники податку на доходи фізичних осіб.
2. Об'єкт і база податку на доходи фізичних осіб.
3. Ставки податку на доходи фізичних осіб.
4. Порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету.

Цілі навчання

- Ознайомитися з сутністю податку на доходи фізичних осіб
- Вияснити хто є платниками податку на доходи фізичних осіб
- Зрозуміти що є об'єктом оподаткування податку на доходи фізичних осіб
- Дізнатися види ставок з податку на доходи фізичних осіб
- Дізнатися як розраховується податок на доходи фізичних осіб

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильні відповіді:

1. Що таке податок на доходи фізичних осіб (ПДФО)?

- а) загальнодержавний непрямий податок;
- б) загальнодержавний прямий податок;
- в) місцевий податок.

2. Хто є платником ПДФО?

- а) тільки резиденти України;
- б) тільки нерезиденти України;
- в) резиденти та нерезиденти України;
- г) тільки фізичні особи-підприємці;

3. Об'єктом оподаткування податку з доходів фізичних осіб для платника-резидента є:

- а) загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід із джерелом їх походження з України; доходи з джерела їх походження в Україні;
- б) загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; доходи з джерела їх походження в Україні; іноземні доходи;

в) загальний місячний оподатковуваний дохід у вигляді заробітної плати.

4. Які доходи підлягають оподаткуванню ПДФО?

- а) тільки заробітна плата;
- б) тільки доходи від підприємницької діяльності;
- в) усі доходи, отримані платником податку;
- г) тільки доходи, отримані в грошовій формі;

5. Об'єкт оподаткування з податку на доходи фізичних осіб при нарахуванні доходу у вигляді заробітної плати визначається як:

- а) нарахована сума такої заробітної плати;
- б) нарахована сума такої заробітної плати, зменшена на суму збору до Пенсійного фонду України та внесків до фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування;
- в) нарахована сума зарплати, зменшена на суму утримань військового податку, а також на суму податкової соціальної пільги, якщо платник податку має на це право;

6. До складу загального місячного (річного) оподаткованого доходу з податку на доходи фізичних осіб включаються:

- а) сума коштів, отриманих платником податку на відрядження або під звіт;
- б) аліменти, що виплачуються платнику податку;
- в) доходи у вигляді заробітної плати, інші виплати та винагороди, нараховані платнику податку відповідно до умов трудового договору
- г) пасивні доходи, доходи у вигляді виграшів, призів;

7. Податкова соціальна пільга за податком на доходи фізичних осіб для будь-якого платника податку розраховується як:

- а) сума, що дорівнює одній мінімальній заробітній платі (у розрахунку на місяць), встановленій законом на 1 січня звітного податкового року;
- б) сума місячного прожиткового мінімуму, чинна для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 гривень;
- в) сума, яка дорівнює 50% розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня звітного податкового року;

8. Ставка податку на доходи фізичних осіб складає:

- а) 16%;
- б) 18%;
- в) 20%;

9. Податкова соціальна знижка залежить від:

- а) мінімальної заробітної плати;
- б) мінімальної заробітної плати для працездатної особи;
- в) прожиткового мінімуму;
- г) прожиткового мінімуму для працездатної особи;

10. Як розраховується розмір податкової соціальної знижки?

- а) 50% мінімальної заробітної плати;
- б) 50% мінімальної заробітної плати для працездатної особи;
- в) 50% прожиткового мінімуму;
- г) 50% прожиткового мінімуму для працездатної особи;

Вправа 2. Визначити вірно чи невірно.

- 1. Фізична особа резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні не сплачує ПДФО.
- 2. ПДФО не є важливим податком в державі.
- 3. ПДФО це місцевий податок.
- 4. Ви знайшли скриню з золотом, але ПДФО платити не треба. Ви звільнені за законодавством.
- 5. Ви маєте депозит у розмірі 6000 грн. ПДФО яке ви сплатите складає 800 грн.
- 6. Податковий агент не є платником ПДФО.

Вправа 3. Розв'язати ситуаційне завдання

Розгляньте порядок нарахування заробітної плати та утримань з неї за умови, що усі працівники мають лише одне місце роботи.

Заробітна плата, нарахована за січень 2024 року, становить:

- а) Іванов А. А. - 23500,00 грн. Заробітна плата такому працівнику 1 лютого перераховується на картковий рахунок.
- б) Сидоренко Г.Д. -15100,00 грн. При цьому йому не виплачено заробітну плату за січень до кінця лютого.
- в) Вась Б.Ю. - 4200,00 грн. Оскільки заробітна плата Вась Б.Ю. не перевищує граничної межі, він має право на застосування податкової пільги.

Необхідно: розрахувати суму заробітної плати до видачі.

Вправа 4. Розв'язати ситуаційне завдання

У лютому 2024 р. підприємством проведені нарахування:

а) Іванову А.А. відпускні в сумі 8000,00 грн та фінансову допомогу в розмірі 15000,00 грн.

б) Сидоренко Г.Д. заробітну плату в сумі 1750,00 грн та лікарняні - 3800,00 грн.

в) Вась Б. Ю. отримує заробітну плату в сумі 2500,00 грн та благодійну допомогу - 1300,00 грн.

Необхідно: розрахувати суму заробітної плати до видачі.

Вправа 5. Розв'язати ситуаційне завдання

Працівник у вересні 2023 року отримав заробітну плату в сумі 15 000 грн. Як правильно обчислити ПДФО?

Необхідно: розрахувати суму заробітної плати до видачі.

Вправа 6. Розв'язати ситуаційне завдання

ПАТ «Троянда» є платником податку на прибуток за загальною системою оподаткування. За наслідками 2023 року отримано 35000 грн чистого прибутку. Рішенням загальних зборів акціонерів 15000 грн спрямовано на виплату дивідендів. З них 10000 грн - акціонеру, що є юридичною особою, та 5000 грн - акціонерам - фізичним особам. Рішення про нарахування дивідендів датовано 23 березня 2024 року. Виплата дивідендів відбулася фізичним особам з каси товариства 24 березня 2024 року, юридичній особі на її розрахунковий рахунок 23 березня 2024 року.

Необхідно: розрахувати ПДФО.

Завдання для самостійної роботи

Вправа 7. Розв'язати ситуаційне завдання

Фізичній особі в березні 2024 р. нараховано винагороду за договором цивільноправового характеру (цивільноправовим договором або ЦПХ) - 25 000,00 грн. Розрахувати винагороду за ЦПХ до виплати за березень 2024 року.

Вправа 8. Розв'язати ситуаційне завдання

Працівник має оклад у розмірі 26200,00 грн. Розрахувати розмір заробітної плати до виплати

Рефлексія

1. Чоловік подарував дружині сережки з діамантами. Чи прийдеться їй заплатити ПДФО?
2. Ви отримуєте стипендію у розмірі 1800 грн. Ви є платником ПДФО?
3. Ви захворіли ОРВІ та отримали страховку. Вам доведеться сплатити ПДФО?

ТЕМА 8. ПОДАТКОВА ЗНИЖКА

Питання, що розкривають зміст теми

1. Сутність податкової знижки
2. Податкова знижка за навчання
3. Відсотки по іпотечному кредиту: правила отримання податкової знижки
4. Довгострокове страхування життя: правила отримання податкової знижки

Цілі навчання

- Ознайомитися з сутністю податкової знижки
- Вияснити хто має право, а хто не має право на отримання податкової знижки
- Ознайомитися з витратами, які можна включити у розрахунок податкової знижки
- Розібратися як отримати податкову знижку на навчання
- Розібратися як отримати податкову знижку по іпотечному кредиту і довгостроковому страхуванню життя

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильні відповіді:

1. Що таке податкова знижка?

- а) сума, яку держава додає до доходу платника податків;
- б) зменшення суми податку, який потрібно сплатити;
- в) збільшення бази оподаткування;
- г) штраф за несплату податків;

2. На які витрати можна отримати податкову знижку?

- а) тільки на навчання;
- б) тільки на лікування;
- в) на навчання, лікування та інші витрати, передбачені законом;
- г) на будь-які витрати;

3. Хто має право на податкову знижку?

- а) тільки фізичні особи-підприємці;
- б) тільки наймані працівники;
- в) всі платники податку на доходи фізичних осіб;
- г) тільки пенсіонери;

4. Як часто можна отримувати податкову знижку?

- а) кожного місяця;
- б) один раз на рік;
- в) раз у п'ять років;
- г) залежить від виду витрат;

5. Оберіть з переліку умови при отриманні податкової знижки на навчання?

- а) платник за навчання – це нерезидент України, а навчальний заклад – вітчизняний;
- б) платник за навчання – це резидент України, а навчальний заклад – вітчизняний;
- в) платником може бути як резидент так і нерезидент, а навчальний заклад – вітчизняний;
- г) платник за навчання – це резидент України, а навчальний заклад може бути іноземний;

6. Хто отримає податкову знижку на навчання сина, якщо кошти за навчання були перераховані з рахунку матері?

- а) батько;
- б) мати;
- в) бабуся;
- г) син;

7. Яка ставка ПДФО встановлюється для пасивних доходів та стипендію?

- а) 15%;
- б) 16%;
- в) 17%;
- г) 18%;

8. Яка ставка ПДФО встановлюється для будь-якого об'єкта спадщини, отриманого у спадщину спадкоємцями, що не є членами сім'ї спадкодавця першого ступеня споріднення ?

- а) 4%;
- б) 5%;
- в) 6%;
- г) 7%;

9. Оберіть доходи, які відносяться до пасивних.

- а) проценти на поточний або депозитний (вкладний) банківський рахунок;
- б) проценти на вклад (депозит) у кредитних спілках;
- в) процентний або дисконтний дохід за іменним ощадним (депозитним) сертифікатом;
- г) всі відповіді вірні;
- д) правильна відповідь відсутня;

10. Чи має право ФОП на податкову знижку до підприємницьких доходів?

- а) ФОП не має право на податкову знижку;
- б) має право, тільки, якщо він є найманою особою, винятково до доходів, одержаних протягом року у вигляді заробітної плати;
- в) ФОП має право на податкову знижку;

Вправа 2. Визначити вірно чи невірно.

1. Платники податків, які навчаються в аспірантурі, є здобувачами вищої освіти й, відповідно, мають право на податкову знижку за витратами, понесеними на користь закладів освіти за навчання в аспірантурі.

2. Не мають право на податкову знижку особи, що отримують доходи, відмінні від заробітної плати.

3. Податкова соціальна пільга залежить від прожиткового мінімуму для працездатної особи.

4. Право на отримання податкової знижки має платник податку або член сім'ї першого ступеня споріднення - один із батьків.

5. Право на податкову знижку на інші роки переноситься.

Завдання для самостійної роботи

Вправа 3. Розв'язати ситуаційне завдання

У січні 2024 року батько заплатив за навчання сина-першокурсника за 2 семестр 2024/2025 навчального року 17000 грн. Його заробітна плата за 2024 рік становила "брудними" 150500 грн. ПСП не застосовувалася. Визначити податкову знижку на навчання, на яку має право батько.

Вправа 4. Розв'язати ситуаційне завдання

У вересні 2024 року батько-підприємець заплатив за навчання свого сина 18000 грн. Крім підприємницької діяльності у 2024 році він отримував у січні-лютому зарплату 15000 грн (без ПСП). Визначити податкову знижку на навчання, на яку має право батько.

Рефлексія

1. Які документи подавати для отримання податкової знижки за переобладнання авто на біопаливо?
2. Чи може підприємець скористатися податковою знижкою за навчання його дитини?
3. Роботодавець утримав, але не сплатив ПДФО: чи має право фізособа на податкову знижку?

ТЕМА 9. ДЕКЛАРАЦІЯ ПРО МАЙНОВИЙ СТАН ТА ДОХОДИ

Питання, що розкривають зміст теми

1. Декларація про майновий стан і доходи: хто подає
2. Куди подавати декларацію про майновий стан і доходи
3. Форма декларації про доходи та призначення її додатків

Цілі навчання

- Ознайомитися з формою декларації про майновий стан і доходи
- Вияснити хто подає декларацію про майновий стан і доходи
- Зрозуміти куди подавати декларацію про майновий стан і доходи
- Вияснити ситуації обов'язкової подачі декларації про майновий стан і доходи

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильну відповідь.

1. Хто з фізичних осіб зобов'язаний подавати податкову декларацію про майновий стан і доходи?

- а) тільки фізособи-підприємці загальної системи оподаткування;
- б) тільки фізособи-резиденти, які виїжджають за кордон на постійне місце проживання;
- в) звичайні громадяни, фізособи-підприємці загальної системи оподаткування, фізособи, які здійснюють незалежну професійну діяльність;
- г) тільки фізособи-іноземці, які стали резидентами України;

2. Які фізичні особи мають задекларувати доходи та сплатити ПДФО і військовий збір, якщо отримали певні види доходів у звітному році?

- а) тільки фізособи-підприємці;
- б) звичайні громадяни, ФОП загальної системи оподаткування, фізособи, які здійснюють незалежну професійну діяльність, фізособи-резиденти, які виїжджають за кордон на постійне місце проживання, фізособи-іноземці, які стали резидентами України;

- в) тільки фізособи-резиденти;
- г) тільки фізособи-іноземці;

3. У якому випадку фізична особа повинна подати декларацію про майновий стан і доходи?

- а) при отриманні доходу від продажу квартири, що була у власності понад 3 роки;
- б) при отриманні подарунків від осіб 1-го ступеня споріднення;
- в) при неправомірному користуванні податковою соціальною пільгою;
- г) при отриманні відсотків по банківським кредитам;

4. У якому випадку декларація про майновий стан і доходи не подається?

- а) при утворенні переплати з ПДФО;
- б) при отриманні доходу від операцій продажу майна, якщо дохід не оподатковується або оподатковується за ставкою 0%;
- в) при отриманні доходу за цивільноправовими договорами, по яких податок утримував замовник робіт/послуг;
- г) при отриманні податкової знижки;

5. Хто є податковим агентом?

- а) тільки фізичні особи-підприємці;
- б) тільки банки;
- в) підприємство, установа (організація), фізособа-підприємець, особа, яка займається незалежною професійною діяльністю, нотаріус, банк;
- г) тільки підприємства та установи;

6. В якому випадку не потрібно подавати декларацію про майновий стан і доходи?

- а) при отриманні доходу від оренди нерухомості;
- б) при отриманні підприємницького доходу за спрощеною системою;
- в) при отриманні доходу від продажу автомобіля;
- г) при утворенні переплати з ПДФО;

7. Куди фізична особа повинна подавати декларацію про майновий стан і доходи?

- а) за місцем постійного проживання;

б) за місцем проживання фізичної особи на момент декларування;

в) за новим місцем проживання, якщо зареєструвалась;

г) за колишньою податковою адресою, якщо ще не стала на нове місце реєстрації;

8. Який розмір штрафу за перше неподання декларації про майновий стан і доходи?

а) 1020 грн;

б) 340 грн;

в) 10% від суми заниження;

г) 25% від суми заниження;

9. Чи застосовуються штрафи за неподання декларації про майновий стан і доходи під час воєнного стану?

а) так, застосовуються завжди;

б) ні, не застосовуються;

в) застосовуються лише адміністративні штрафи;

г) застосовуються тільки при умисному заниженні доходу;

10. Скільки часу має фізична особа на подання декларації після відновлення можливості під час воєнного стану?

а) 3 місяці;

б) 6 місяців;

в) 12 місяців;

г) 1 місяць;

Вправа 2. Заповніть декларацію про майновий стан і доходи для фізособи (Додатки)

Фізична особа Пономаренко Руслан Олегович отримав у 2024 р. такі доходи:

- заробітну плату в розмірі 101411,76 грн, з якої було сплачено ПДФО 18254,12 грн та ВЗ 1521,18 грн (податкової соціальної пільги не було, інформація Пономаренком Р.О. отримана з роботи на основі довідки про доходи у довільній формі);

- дохід за договором ЦПД 18000 грн, з якого податковим агентом був сплачений ПДФО у розмірі 3240 грн та військовий збір 270 грн;

- дохід від здавання в оренду 1-кімнатної квартири в розмірі 30000 грн за адресою: м. Чернігів, вул. Белова, 37, корп. 3, кв. 87 (рік набуття власності 2000 р., площа 43 кв. метри);

- дохід за кордоном (США) через надання послуг з розробки вебсайту у розмірі 7000\$, які було отримано на валютний рахунок в ПриватБанку через систему міжнародних переказів SWIFT. Платіж було зараховано 30.06.2023. Курс НБУ на цю дату 36,5686 грн/\$;

- дохід від продажу легкового автомобіля Renault Sandero Stepway 380000 грн (перший продаж за рік);

- спадщину від бабусі, а саме 3-кімнатну квартиру вартістю 560000 грн у м. Чернігові площею 62,7 кв. метрів за адресою: м. Чернігів, вул. Пухова, 153, кв. 56, 2017 р.

Також Пономаренко Р.О. поніс такі витрати:

- сплатив за своє навчання в магістратурі університету 18000 грн;

- сплатив за довгострокове страхування життя свого сина 5000 грн;

- у цьому ж році ним було куплено легковий автомобіль Ford Fusion за 490000 грн (2018 р.в.).

Декларацію Пономаренко Р.О. подає, аби сплатити ПДФО та ВЗ з іноземного доходу, а також заради отримання податкової знижки щодо своїх зарплатних доходів. По всіх інших доходах податки або сплачені податковими агентами (зарплата, дохід за ЦПД, продаж автомобіля) або відсутні (спадщина від особи 2-го ступеня споріднення). Отримання податкової знижки можливе на витрати на навчання та довгострокове страхування життя сина. Щодо придбання легкового автомобіля, то сума витрат ніяк не впливає на податки, але автомобіль є майном, яке слід показати станом на 31 грудня 2023 року.

Заповнення декларації про майновий стан і доходи для Пономаренка І.О. наведено у таблиці нижче.

Додаткові дані: UA73353586000026206051425984

МФО 353586, Ідентифікаційний код банку: 14360570, АТ КБ «ПриватБанк»

Реєстраційний номер облікової картки платника податку 1234567321

Податкова адреса (місце проживання) платника податку: Чернігівська область, м. Чернігів, вул. Донецька 23/47 з 2017 року купівлі. Площа 67,2, пополам з дружиною. Індекс 14032, тел. 0504632345 Електронна адреса: ponomar.ruslan@gmail.com

Найменування контролюючого органу, до якого подається декларація: Чернігівська державна податкова інспекція Головного управління ДПС у Чернігівській області (м. Чернігів)

Робоча таблиця щодо заповнення декларації про майновий стан і доходи

Показник	Куди занести, які позначки проставити
зарплата, ПДФО, ВЗ	заносимо до ряд. 10.1: суму доходу – __ грн (кол. 3); суму ПДФО – __ грн (кол. 4); суму ВЗ – (кол. 5)
дохід за ЦПД	заносимо до ряд. 10.2: суму доходу – __ грн (кол. 3); суму ПДФО – __ грн (кол. 4); суму ВЗ – __ грн (кол. 5)
дохід від здачі в оренду квартири	заносимо до ряд. 10.4: суму доходу – __ грн (кол. 3); суму ПДФО – __ грн (=×0,18) (кол. 6); суму ВЗ – __ грн (=×0,015) (кол. 7) Також ставимо позначку «X» в розділі VII «Відомості про власне нерухоме майно та/або майно, яке надається в оренду...», де зазначаємо категорію об'єкта «3». Також вказуємо адресу, площу та інші дані про квартиру
дохід, який отримано за кордоном	розраховуємо суму за курсом НБУ на дату зарахування коштів на рахунок фізособи: __ грн. Заносимо до ряд. 10.7: суму доходу – __ грн (кол. 3); суму ПДФО – __ грн (= ×0,18) (кол. 6); суму ВЗ – __ грн (= ×0,015) (кол. 7). Вказуємо також у дужках у ряд. 10.7 країну походження доходу (США) і валюту розрахунку (долар США)
продаж легкового автомобіля	не оподатковується, тому, що за рік проданий був лише 1 автомобіль. Вказуємо в ряд. 11.2 суму __ грн
Отримання у спадщину квартири	заносимо до ряд. 11.3 суму __ грн. Також вказуємо квартиру в таблиці розділу VII «Відомості про власне нерухоме майно та/або майно, яке надається в оренду...» (позначку «X» ставити не треба, оскільки вона в оренду не здається)

Податкова знижка (заповнення декларації та Додатка Ф3)

придбання легкового автомобіля	вказуємо придбаний автомобіль в таблиці «Відомості про власне нерухоме майно та/або майно, яке надається в оренду...» (позначку «X» ставити не треба, оскільки автомобіль в оренду не здається)
загальні відмітки	здійснюємо позначку «X» у ряд. 7 декларації у полі «особа, яка заявляє право на податкову знижку», відмічаємо позначкою «X» внизу декларації Додаток Ф3, заповнюємо Додаток Ф3, заповнюємо ряд. 14 декларації. У Додатку Ф3 вказуємо звітний податковий період: 2023 рік і тип декларації «звітна», якщо вона подається вперше. Вказуємо банківський рахунок для отримання компенсації ПДФО у розділі VII
навчання в магістратурі	заповнюємо категорію «3» рядка 1 розділу I Додатка Ф3 декларації (пп. ПКУ 166.3.3). Суму ___ грн вносимо до кол. 5 цього рядка
довгострокове страхування	заповнюємо категорію «5» рядка 1 розділу I Додатка Ф3 декларації (пп. ПКУ 166.3.5). Суму ___ грн вносимо до кол. 5 цього рядка
розрахунок податкової знижки	заповнюємо категорію «10» ряд. 1 розділу I Додатка Ф3 (загальна сума по колонці): $18000+5000=23000$ Заповнюємо розділ II Додатка Ф3: ряд. 4 (зарплата): ___ грн; ряд. 5 (ПДФО з зарплати): ___ грн; ряд. 6 (витрати на знижку з урахуванням обмежень): ___ грн; ряд. 7 (сума податкової знижки): грн. Останню суму (ряд. 7) з Додатка Ф3 (___ грн) переносимо до ряд. 14 основної частини декларації

Податкова знижка (заповнення декларації та Додатка Ф3)

Продаж рухомого майна (заповнення декларації та Додатка Ф4)	
сума отриманого доходу від продажу нерухомого майна, який не оподатковується	Дохід від продажу автомобіля – _____ грн – вносимо до розд. II, гр. 4. У тому ж розділі зазначаємо: - марку (модель) автомобіля – «Renault Sandero Stepway» (гр. 3); - назву нерухомого майна – «легковий автомобіль» (гр. 2)
підбиття підсумків	- знаходимо суму за гр. 4 розд. II – _____ грн; - знайдену суму переносимо до ряд. 3 – _____ грн (дану цифру треба перенести до ряд. 11.2 основної частини декларації)

Таким чином, Пономаренко І.О. має сплатити (заповнюємо розділ V декларації):

ПДФО (ряд. 13):

грн (це ж саме у ряд. 10 кол. 6);

ПДФО до сплати (ряд. 20.1):

(податкова знижка зарахована у зменшення ПДФО звітного періоду);

ВЗ:

грн (дана сума має бути у ряд. 21.1 декларації, а також ряд. 10 кол. 7).

Вправа 3. Заповнити декларацію про майновий стан і доходи для ФОП (Додаток Г)

ФОП Шолудько Іван Миколайович отримав у 2024 р. від підприємницької діяльності з технічного обслуговування та ремонту автотранспортних засобів дохід – 920000 грн (КВЕД 45.20), витрати на придбання ТМЦ –104360 грн, амортизація обладнання – 60000 грн, витрати на оплату праці – 150000 грн, ЄСВ на зарплату – 33000 грн, ЄСВ «за себе» 2024 року – 13640 грн, авансові платежі – 65000 грн. З майна у ФОП є автомобілі

- легковий автомобіль Toyota Auris 2016 р.
- легковий автомобіль Lexus NX350 2015 р.
- квартира 2012 р. 75 кв.м

ЄСВ впродовж 2024 року сплачувався на рівні мінімального.

Додаткові дані: Реєстраційний номер облікової картки платника податку 8765432103

Податкова адреса (місце проживання) платника податку: Чернігівська область, м. Чернігів, вул. Пухова 135 корп. 2 кв. 25 з 2017 року купівлі. Індекс 14032, тел. 0631255526 Електронна адреса: sholud@gmail.com

Найменування контролюючого органу, до якого подається декларація: Чернігівська державна податкова інспекція Головного управління ДПС у Чернігівській області (м. Чернігів).

Завдання для самостійної роботи

Вправа 4. Фізична особа Петров Афанасій Федорович отримав у 2024 р. такі доходи:

— заробітну плату в розмірі 120520 грн, з якої було сплачено ПДФО _____ грн та ВЗ _____ грн (податкової соціальної пільги не було, інформація Петров А.Ф. отримана з роботи на основі довідки про доходи у довільній формі);

— дохід за договором ЦПД 22000 грн, з якого податковим агентом був сплачений ПДФО у розмірі _____ грн та військовий збір _____ грн;

— дохід від здавання в оренду 1-кімнатної квартири в розмірі 70000 грн за адресою: м. Київ, вул. Ветрова, 27, корп. 2, кв. 103 (рік набуття власності 2002 р., площа 76 кв. метри);

Також Петров А.Ф. поніс такі витрати:

— сплатив за своє навчання в університеті 24800 грн;

— у цьому ж році ним було куплено легковий автомобіль (2018 р.) AUDI A6 за 560000 грн.

Заповнити декларацію про майновий стан і доходи для Петрова А.Ф.

Додаткові дані: UA733585860000026206061425939

МФО 353586, Ідентифікаційний код банку: 14360570, АТ КБ «ПриватБанк»

Реєстраційний номер облікової картки платника податку 3334567331

Податкова адреса (місце проживання) платника податку: м. Київ, вул. Святошинська, 13/13. Індекс 02132, тел. 0503532321 Електронна адреса: petrov@gmail.com

Вправа 5. Фізична особа Петров Афанасій Федорович отримав у 2024 р. такі доходи:

— заробітну плату в розмірі 120520 грн, з якої було сплачено ПДФО _____ грн та ВЗ _____ 8 грн (податкової соціальної пільги не було, інформація Петров А.Ф. отримана з роботи на основі довідки про доходи у довільній формі);

— дохід за договором ЦПД 22000 грн, з якого податковим агентом був сплачений ПДФО у розмірі _____ грн та військовий збір _____ грн;

— дохід від здавання в оренду 1-кімнатної квартири в розмірі 70000 грн за адресою: м. Київ, вул. Ветрова, 27, корп. 2, кв. 103 (рік набуття власності 2002 р., площа 76 кв. метри);

Також Петров А.Ф поніс такі витрати:

— сплатив за своє навчання в університеті 24800 грн;

— у цьому ж році ним було куплено легковий автомобіль (2018 р.) AUDI A6 за 560000 грн.

Заповнити декларацію про майновий стан і доходи для Петрова А.Ф.

Додаткові дані: UA733585860000026206061425939

МФО 353586, Ідентифікаційний код банку: 14360570, АТ КБ «ПриватБанк»

Реєстраційний номер облікової картки платника податку 3334567331

Податкова адреса (місце проживання) платника податку: м. Київ, вул. Святошинська, 13/13. Індекс 02132, тел. 0503532321
Електронна адреса: petrov@gmail.com

ТЕМА 10. АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

Питання, що розкривають зміст теми

1. Об'єкт оподаткування акцизом
2. Платники акцизного податку
3. Об'єкт і база оподаткування акцизного податку
4. Підакцизні товари та ставки акцизного податку

Цілі навчання

- Ознайомитися з сутністю акцизного податку
- Вияснити хто є платниками акцизного податку
- Зрозуміти різницю між ПДВ та акцизним податком
- Зрозуміти особливості реєстрації осіб як платників акцизного податку
- Дізнатися види ставок з акцизного податку
- Ознайомитися з підакцизними товарами

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильну відповідь

1. Платниками акцизного податку є:

- а) імпортери підакцизних товарів;
- б) експортери підакцизних товарів;
- в) покупці та продавці підакцизних товарів;
- г) тільки покупці підакцизних товарів.

2. Об'єктами оподаткування акцизного податку є:

- а) обороти з реалізації вироблених в Україні підакцизних товарів;
- б) вартість підакцизних товарів, виготовлених вітчизняними виробниками на давальницьких умовах;
- в) вартість товарів, які імпортуються на митну територію України;
- г) контрактна вартість підакцизних товарів.

3. Які з перерахованих товарів належать до підакцизних:

- а) спирт етиловий та інші спиртові дистиляти, алкогольні напої, пиво;
- б) тютюнові вироби, тютюн та промислові замітники тютюну;
- в) пальне, електрична енергія;
- г) всі відповіді вірні;

д) правильна відповідь відсутня;

4. Який тип ставок найчастіше використовується для розрахунку акцизного податку?

- а) специфічні;
- б) прогресивні;
- в) регресивні;
- г) пропорційні.

5. Адвалорні ставки – це:

- а) ставки, які встановлюють у відсотках до вартості товару;
- б) ставки, які встановлюють у грошовому виразі на одиницю товару, представлену у фізичних одиницях виміру (кг, л, см³, штуки);
- в) ставки, які встановлюють одночасно за ставками у відсотках до вартості товару та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції);

6. Специфічні ставки - це:

- а) ставки, які встановлюють у відсотках до вартості товару;
- б) ставки, які встановлюють у грошовому виразі на одиницю товару, представлену у фізичних одиницях виміру (кг, л, см³, штуки);
- в) ставки, які встановлюють одночасно за ставками у відсотках до вартості товару та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції);

7. Змішані ставки - це:

- а) ставки, які встановлюють у відсотках до вартості товару;
- б) ставки, які встановлюють у грошовому виразі на одиницю товару, представлену у фізичних одиницях виміру (кг, л, см³, штуки);
- в) ставки, які встановлюють одночасно за ставками у відсотках до вартості товару та у твердих сумах з одиниці реалізованого товару (продукції);

8. Коли сплачуються суми акцизного податку з алкогольних напоїв, для виробництва яких використовується спирт етиловий неденатурований:

- а) протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання декларації за кварталний податковий період;
- б) при придбанні марок акцизного податку;
- в) протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання декларації за місячний податковий період;
- г) не пізніше дати відвантаження готової продукції її власнику.

9. Протягом якого терміну перераховуються платниками акцизного податку суми податку до бюджету?

а) протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання декларації за місячний податковий період;

б) протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання декларації за кварталний податковий період;

в) при придбанні марок акцизного податку;

г) до або в день подання митної декларації.

10. Коли сплачується платниками акцизний податок із ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції)?

а) протягом 10 календарних днів, що настають за останнім днем граничного строку для подання декларації за місячний податковий період;

б) при придбанні марок акцизного податку;

в) при придбанні марок акцизного податку з доплатою (у разі потреби) на день подання митної декларації;

г) до або в день подання митної декларації.

Вправа 2. Розв'язати ситуаційне завдання

Підприємство «Зоря» в березні поточного року виробило 5000 пляшок горілки із вмістом спирту 40% (місткість однієї пляшки – 0,75 л) та 2000 пляшок вина шампанського (місткість однієї пляшки – 0,75 л). В березні поточного року було реалізовано 3479 пляшок горілки та 1758 пляшок вина шампанського.

Необхідно:

1. Визначити суму акцизного податку, яку необхідно сплатити підприємству-виробнику алкогольних напоїв та строк його сплати;

Вправа 3. Розв'язати ситуаційне завдання

Тютюнова фабрика «Сфера» 20 травня поточного року реалізувала сигарети з фільтром «Екстра» з максимальною роздрібною ціною 6,46 грн, без ПДВ та з урахуванням акцизного податку (мінімальне акцизне податкове зобов'язання зі сплати акцизного податку на тютюнові вироби: сигарети з фільтром – 160,35 грн за 1000 шт.) в кількості 5000 пачок (100000 штук).

Необхідно:

1. Обчислити суму акцизного податку.

Вправа 4. Розв'язати ситуаційне завдання

Підприємство «Світязь» в березні поточного року виробило 8000 пляшок горілки із вмістом спирту 40% (місткість однієї пляшки – 0,5 л) та 2000 пляшок пива із солоду (місткість однієї пляшки – 0,75 л). В березні поточного року було реалізовано 7518 пляшок горілки та 1758 пляшок солодового пива.

Необхідно:

1. Визначити суму акцизного податку, яку необхідно сплатити підприємству-виробнику алкогольних напоїв та строк його сплати;

Вправа 5. Розв'язати ситуаційне завдання

Тютюнова фабрика «Екстра» у серпні поточного року реалізувала сигарети без фільтра «Екстра» з максимального роздрібною ціною 4,58 грн, без ПДВ та з урахуванням акцизного податку (мінімальне акцизне податкове зобов'язання зі сплати акцизного податку на тютюнові вироби: сигарети без фільтра – 61,47 грн за 1000 шт.) в кількості 10000 пачок.

Необхідно:

1. Обчислити суму акцизного податку та строк його сплати.

Вправа 6. Розв'язати ситуаційне завдання

Підприємство А уклало зовнішньоекономічний контракт з підприємством В на поставку в Україну молдавського виноградного натурального вина в кількості 100000 пляшок місткістю 0,75 л за ціною 25 грн за 1 літр. В березні планується перша поставка вина в кількості 18000 пляшок (поставка на митну територію України була здійснена 15.03).

Необхідно:

1. Визначити суму зобов'язання по акцизному податку.

Завдання для самостійної роботи

Нафтопереробний комбінат „Юніт” реалізував 1500000 кг бензину А-76 за ціною 7200 грн за 1000 кг.

Необхідно:

1. Визначити суму зобов'язання по акцизному податку.

Рефлексія

1. Яке значення коду УКТ ЗЕД при визначенні підакцизності товару?
2. Які товари та операції не є підакцизними?
3. Що таке «нульові» акцизники?
4. Які є проблеми ідентифікації підакцизного товару?
5. Чи потрібна ліцензія на підакцизні товари і які?

ТЕМА 11. СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ

Питання, що розкривають зміст теми

1. Переваги спрощеної системи у порівнянні з загальною
2. Спрощена система (1 та 2 група)
3. Спрощена система (3 група)
4. Спрощена система (4 група)
5. Види діяльності заборонені для всіх спрощенців ЄСВ
6. Перехід на спрощену систему з загальної

Цілі навчання

- Ознайомитися з сутністю спрощеної системи оподаткування
- Вияснити відмінності між спрощеною та загальною системами оподаткування
- Зрозуміти яким підприємствам заборонено бути на спрощеній системі оподаткування
- Ознайомитися з особливостями стягування єдиного податку
- Розібратися у групах спрощеної системи оподаткування

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильні відповіді:

1. При спрощеній системі оподаткування базою розрахунку податку є:

- а) дохід;
- б) прибуток;
- в) ціна;

2. При спрощеній системі оподаткування ПДВ сплачують:

- а) платники 1 та 2 груп;
- б) платники 2 та 3 груп;
- в) платники 3 та 4 груп;

3. 1, 2, 3 група єдиного податку створена для:

- а) ФОП;
- б) юридичних осіб;
- в) сільськогосподарських виробників;

4. Оберіть групу єдиного податку для юридичних осіб.

- а) 1 група;

б) 2 група;

в) 3 група;

г) 4 група;

5. На спрощеній системі заборонено перебувати:

а) банкам, кредитним спілкам, ломбардам, лізинговим компаніям, довірчим товариствам, страховим компаніям, резидентам;

б) банкам, кредитним спілкам, ломбардам, лізинговим компаніям, довірчим товариствам, страховим компаніям, нерезидентам;

в) банкам, фізичним особам підприємцям, ломбардам, лізинговим компаніям, довірчим товариствам, страховим компаніям, сільськогосподарським виробникам;

6. Яка ставка податку для спрощеної системи оподаткування 1 та 2 групи?

а) не більше 10% - 20% прожиткового мінімуму для працездатної особи;

б) 3, 5% для платників ПДВ;

в) розбивається на 4 квартали відповідно 10%, 10%, 50%, 30%;

7. Яка ставка податку для спрощеної системи оподаткування 4 групи?

а) не більше 10% - 20% прожиткового мінімуму для працездатної особи;

б) 3, 5% для платників ПДВ;

в) розбивається на 4 квартали відповідно 10%, 10%, 50%, 30%;

8. Яка ставка податку для спрощеної системи оподаткування 3 групи?

а) не більше 10% - 20% прожиткового мінімуму для працездатної особи;

б) 3% для платників ПДВ, 5% для неплатників ПДВ;

в) розбивається на 4 квартали відповідно 10%, 10%, 50%, 30%;

9. Яка наявність та кількість найманих працівників для спрощеної системи оподаткування 1 групи?

а) 0 працівників;

б) 0-10 працівників;

в) без обмежень;

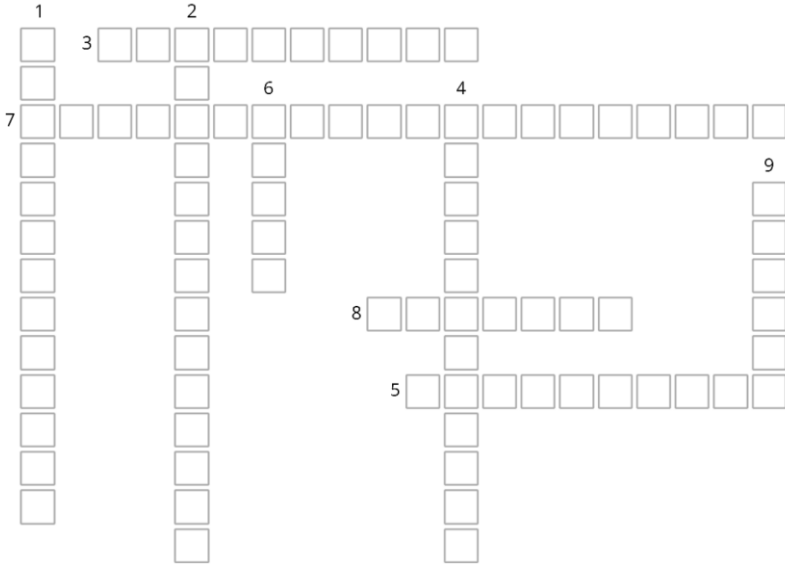
10. Яка наявність та кількість найманих працівників для спрощеної системи оподаткування 3 групи?

а) 0 працівників;

б) 0-10 працівників;

в) без обмежень;

Вправа 2. Розв'язати кросворд

По горизонталі

3. Які послуги не може надавати ФОП на 1-й групі
5. Дозволена сфера діяльності для 1 групи _____ продаж
7. Підприємства, що перебувають на 4 групі
8. Вид діяльності заборонений для спрощеної системи оподаткування

По вертикалі

1. РРО по інакшому
2. ФОП, що перебувають на єдиному податку 1 і 2 групи не можуть займатися _____
4. Від якого показника залежить ставка податку 1 та 2 груп - _____ мінімуму
6. У ній ведеться облік для 1 та 2 групи
9. Спрощена система оподаткування по інакшому який податок?

Вправа 3. Розв'язати ситуаційне завдання

Яку групу має право обрати фізична особа - підприємець, яка здійснює господарську діяльність з автотранспортного перевезення пасажирів, якщо оплата за проїзд здійснюється пасажиром через касу автостанції?

Вправа 4. Розв'язати ситуаційне завдання

Яку групу має право обрати фізична особа - підприємець, яка здійснює пасажирські перевезення на підставі договору з підприємством, який не є платником єдиного податку, та проводить продаж квитків самостійно?

Вправа 5. Розв'язати ситуаційне завдання

Яку групу має право обрати фізична особа - підприємець, яка здійснює господарську діяльність з ремонту автотранспортних засобів та надає зазначені послуги безпосередньо фізичній особі, при цьому оплату за виконані роботи отримує від страхової компанії?

Вправа 6. Розв'язати ситуаційне завдання

Потрібно нарахувати авансовий внесок за рік платнику єдиного податку першої групи (п.п. 291.4) Сидоренко Володимиру Григоровичу за поточний рік (п.п. 294.1). Селищна рада Дніпропетровського району встановила фіксовану ставку єдиного податку для нього у відсотках - 5 % до розміру прожиткового мінімуму працездатної особи, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (п.п. 293.2). При цьому Сидоренко В.Г. в листопаді планує відпустку (подав заяву) (п.п. 295.5).

Вправа 7. Розв'язати ситуаційне завдання

Потрібно нарахувати фактичну суму до сплати єдиного податку Сидоренко В.Г. за поточний рік, що належить до першої групи, якщо відомо що:

- 1) ставка податку складає 5% (п.п. 293.2);
- 2) за весь рік єдиний податок сплачено авансом в сумі 590,15 грн (в листопаді фізична особа-підприємець була у відпустці);
- 3) згідно з податковою декларацією за четвертий квартал у Сидоренка В.Г. був перевищений обсяг доходу, визначений у підпункті 1 пункту 291.4 ПКУ на 20 тис. грн.

Перевірити правильність сплати авансу по єдиному податку. Потрібно визначити, як повинен діяти Сидоренко В.Г. в наступному кварталі?

Вправа 8. Розв'язати ситуаційне завдання

Потрібно нарахувати податок платнику єдиного податку Корнієнко Віталію Григоровичу, що належить до другої групи (п.п. 291.4 – 2)) за четвертий квартал поточного року. Селищна рада Дніпропетровського району встановила фіксовану ставку єдиного податку для нього у відсотках - 20 % до розміру мінімальної заробітної

плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року (п.п. 293.2). Для Корнієнко В.Г. встановлено максимальний розмір ставки єдиного податку, оскільки він здійснює декілька видів господарської діяльності (п.п. 293.6). При цьому Корнієнко В.Г. в листопаді знаходився у відпустці, згідно з поданою заявою, а в грудні перевищив обсяг доходу, визначений для таких платників у п.п. 291.4 ПКУ на суму 50 тис. грн.

Як повинен діяти Корнієнко В.Г. з наступного календарного кварталу (п.п. 293.8 -1)).

Вправа 9. Розв'язати ситуаційне завдання

Потрібно нарахувати єдиний податок платнику другої групи за третій квартал поточного року до сплати, якщо в декларації є наступні дані:

№з/п	Зміст операції	Сума, тис. грн.
1.	Вартість проданих товарів, виконаних робіт, наданих послуг	12 000
2.	Сума повернутих коштів за товар (роботи, послуги)	500
3.	Скоригована сума доходу (ряд. 1 – ряд. 2)	11 500
4.	Вартість безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг)	1
5.	Сума заборгованості, за якою минув строк позовної давності	1
6.	Всього доходів (ряд. 3 + ряд. 4 + ряд. 5)	?
7.	Дохід, що оподатковується за ставкою 15% (п.п. 293.4) (визначити)	?
8.	Податок, нарахований за перевищення (визначити)	?
9.	Авансовий внесок за третій квартал (визначити)	?
10.	Всього нараховано податку за третій квартал (визначити)	?
11.	До сплати за третій квартал: (визначити)	?

Ставка єдиного податку встановлена міською радою у відсотках до розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня податкового (звітного) року складає 10 % (п.п. 293.2).

Що повинен зробити платник єдиного податку другої групи, який перевищив у податковому (звітному) періоді обсяг доходу,

визначений для таких платників у пункті 291.4 ПКУ у наступному податковому кварталі?

Вправа 10. Розв'язати ситуаційне завдання

Визначити, який вид доходу включається в дохід платника єдиного податку:

Вид отриманого доходу	Сума, грн.	Включається (+), не включається (-), підстава
1. Отримано проценти по депозитному вкладу	500	
2. Продано нерухоме майно, що належить підприємцю	250 000	
3. Реалізовано овочів на ринку	10 000	
4. Отримано дивіденди	1 500	
5. Реалізовано товари з торгового місця на ринку	7 500	
6. Відремонтовано взуття на загальну суму	8 000	
7. Здійснено реставрацію килимів	3 000	
8. Продано власний автомобіль	75 000	
9. Виготовлено взуття за індивідуальним замовленням	2 800	
10. Реалізовано картоплю на ринку	3 400	

Нарахувати суму єдиного податку фізичної особи-підприємця другої групи за другий квартал, якщо міською радою встановлено такі ставки: єдиний податок з надання побутових послуг – 5%, від отримання інших доходів – 18%.

Рефлексія

1. Обґрунтуйте мету та необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування.

2. Надайте детальну характеристику переваг спрощеної системи оподаткування для суб'єктів малого бізнесу.

3. Які недоліки функціонування спрощеної системи оподаткування в Україні на сучасному етапі?

4. Визначте перелік податків і зборів, від обов'язку нарахування і сплати яких звільняються платники єдиного податку.

5. На які види діяльності не поширюється спрощена система оподаткування?

ТЕМА 12. ОПОДАТКУВАННЯ ІТ БІЗНЕСУ

Питання, що розкривають зміст теми

1. Дія City: основи
2. Резиденти Дія City
3. Оподаткування резидентів Дія City

Цілі навчання

- Ознайомитися з особливостями правового та податкового простору Дія City
- Вияснити хто є резидентами Дія City
- Зрозуміти на яких умовах резидент Дія City може бути платником податку на прибуток
- Дізнатися що таке гіг-контракт та його особливості
- Зрозуміти переваги для резидентів Дія City

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильні відповіді:

1. Що таке Дія City?

- а) це унікальний правовий та податковий простір для ІТ-компаній в Україні;
- б) це спеціальний податковий режим, який можуть використовувати всі компанії в Україні;
- в) це унікальний правовий та податковий простір для агрокомпаній в Україні;

2. Хто такий резидент Дія City?

- а) юридична особа, яка працює та отримує прибутки від діяльності в Україні;
- б) людина, яка постійно проживає на території України;
- в) юридична особа, яка набула статусу резидента Дія City та перебуває у зазначеному статусі згідно з інформацією, що міститься в реєстрі Дія City;

3. Які компанії можуть працювати в Дія City?

- а) тільки українські компанії, стартапи, інвестори;
- б) як українські, так і іноземні компанії, стартапи, інвестори — на однакових умовах;

в) тільки іноземні компанії такі як Google, Amazon або Apple, стартапи, інвестори;

4. Що таке гіг-контракт?

а) форма співпраці з фахівцями, яка поєднує трудові та цивільноправові відносини;

б) домовленість двох або більше сторін, спрямована на встановлення, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків;

в) особлива форма трудового договору;

5. Які податки на працю сплачують резиденти Дія City?

а) 18% ПДФО, ЄСВ 22% від мінімальної зарплати, 5% військовий збір;

б) 20 % ПДФО, ЄСВ 22% від мінімальної зарплати, 5% військовий збір;

в) 5% ПДФО, ЄСВ 22% від мінімальної зарплати, 5% військовий збір;

6. Який корпоративний податок сплачують резиденти Дія City?

а) 9% на «виведений капітал» або 18% на прибуток;

б) 12% на «виведений капітал» або 18% на прибуток;

в) 18% на «виведений капітал» або 18% на прибуток;

7. Які кваліфіковані види діяльності може виконувати резидент Дія City?

а) кіберспорт, навчання комп'ютерній грамотності, програмуванню, тестуванню та технічній підтримці ПЗ, кібербезпека, робототехніка, виробництво технологічних продуктів для використання в оборонній, промисловій та побутовій сферах;

б) постачання послуг зі здобуття вищої, середньої, професійно-технічної та дошкільної освіти навчальними закладами, виплата у грошовій формі заробітної плати;

в) надання послуг зі страхування, співстрахування або перестрахування;

8. Кваліфікований дохід в режимі Дія City — це:

а) дохід від реалізації товарів (робіт, послуг), розрахований без урахування акцизного податку, мита, податку на додану вартість, інших непрямих податків та зборів;

б) сума чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) і роялті (якщо суми роялті не врахували у чистому дохід від реалізації продукції), отриманих у результаті провадження видів діяльності, передбачених у частині 4 статті 5 Закону № 1667;

в) будь-який дохід, який підлягає оподаткуванню, нарахований (виплачений, наданий) на користь платника податку протягом звітного податкового періоду;

9. До якого органу державної влади потрібно звернутися юридичній особі для отримання статусу резидента Дія Сіті?

- а) Міністерство цифрової трансформації України;
- б) Міністерства фінансів України;
- в) Кабінету міністрів України;

10. Платником якого податку не може бути компанія — резидент Дія Сіті?

- а) податку на доходи фізичних осіб;
- б) єдиного податку;
- в) податку на прибуток;

Вправа 2. Визначити вірно чи невірно

1. Компанія — резидент Дія Сіті може бути платниками єдиного податку.

2. Одна з найголовніших переваг правового режиму Дія Сіті і — оподаткування виплат працівникам та гіг-спеціалістам.

3. Статусу резидента Дія Сіті та особа набуває із дня, коли відповідний запис внесли до реєстру Дія Сіті.

4. Щоб стати резидентом Дія Сіті, компанія має бути зареєстрована за українським законодавством, провадити кваліфіковані види діяльності, відповідати умовам вступу і підготувати відповідні документи.

5. Правовий режим Дія Сіті встановлюють на необмежений строк, але не менш як 25 років із дня, коли до реєстру Дія Сіті внесли запис про першого резидента.

Завдання для самостійної роботи

1. Зробіть порівняльний аналіз вигід для роботодавця — резидента Дія Сіті: що вигідніше трудовий договір, контракт і гіг-контракт.
2. Проаналізуйте поточний стан Дія Сіті. Розробіть презентацію на 12 слайдів.

Рефлексія

1. Яка роль держави у Дія Сіті?
2. Чому бізнес підтримує Дія Сіті?

ТЕМА 13. ПЕРЕВІРКА КОНТРАГЕНТА

Питання, що розкривають зміст теми

1. Важливість перевірити контрагента.
2. Спектр ситуацій, коли може знадобитися перевірка контрагента.
3. Перевірка контрагента в ЄДР.

Цілі навчання

- Ознайомитися з важливістю перевірки контрагента
- Вияснити спектр ситуацій, коли може знадобитися перевірка контрагента
- Зрозуміти можливі наслідки через сумнівних контрагентів
- Дізнатися про основні програмні продукти, де можна перевірити контрагентів

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильні відповіді.

1. Чому важливо перевіряти своїх контрагентів?

- а) щоб укласти договір;
- б) щоб мінімізувати ризики для бізнесу та уникнути претензій від контролюючих органів;
- в) щоб збільшити прибуток компанії;

2. Що рекомендується перевіряти у потенційного бізнес-партнера?

- а) його сайт;
- б) його рекламні матеріали;
- в) його реєстрацію як підприємця;

3. Чому важливо перевірити, чи зареєстрований ваш потенційний бізнес-партнер, що є фізичною особою, як підприємець?

- а) тому, що це допоможе укласти договір;
- б) тому, що це впливає на оподаткування та сплату ПДФО, військового збору та ЄСВ;
- в) тому, що це зменшує ризик банкрутства;

4. Чому важливо перевірити розмір статутного капіталу для юридичних осіб?

- а) тому, що це впливає на можливість отримання кредитів;
- б) тому, що це вказує на потенційну платоспроможність підприємства-контрагента;
- в) тому, що це визначає кількість працівників;

5. Що треба перевірити, щоб уникнути проблем з контрагентом, який може перебувати у стані припинення діяльності чи ліквідації?

- а) розмір його прибутку;
- б) його фінансову звітність;
- в) стан його діяльності в реєстрі;

6. Чому важливо переконатися у повноваженнях особи, яка підписує договір?

- а) тому, що це може вплинути на строки поставок;
- б) тому, що це може вплинути на легітимність договору;
- в) тому, що це може вплинути на якість товарів;

7. Чому важливо перевірити судову практику контрагента?

- а) щоб зрозуміти його правовий статус;
- б) щоб визначити його репутацію та надійність;
- в) щоб дізнатися про його маркетингові стратегії;

8. Чому важливо переконатися у реєстрації контрагента платником ПДВ та відсутності податкового боргу?

- а) щоб уникнути додаткових витрат;
- б) щоб забезпечити своєчасну доставку товарів;
- в) щоб уникнути проблем з податковою службою;

9. Чому важливо перевірити наявність необхідних ліцензій та дозволів у контрагента?

- а) щоб забезпечити якість товарів;
- б) щоб уникнути визнання угоди нікчемною;
- в) щоб знизити вартість послуг;

10. Чому варто перевірити види діяльності партнера по КВЕД?

- а) щоб дізнатися про його основні товари та послуги;

- б) щоб перевірити його легальність у конкретній діяльності;
- в) щоб зменшити податки;

11. Чому важливо дізнатися про зміни по підприємству, такі як заміна керівника, зміна видів діяльності чи місцезнаходження?

- а) щоб уникнути невідповідності у документах;
- б) щоб покращити співпрацю з контрагентом;
- в) щоб знизити витрати на логістику;

12. Чому важливо дізнатися як давно зареєстровано підприємство контрагент?

- а) тому, що це впливає на його маркетингову стратегію;
- б) тому, що молоді підприємства можуть мати більше ризиків;
- в) тому, що це визначає кількість його працівників;

13. Яка проблема може виникнути, якщо контрагент припиняє свою діяльність?

- а) неможливість отримати кредит;
- б) необхідність визнавати борг безнадійним та списувати його;
- в) збільшення витрат на виробництво;

14. Що може трапитись, якщо партнер зникне з товаром?

- а) необхідність підвищення зарплат;
- б) необхідність подання нової податкової декларації;
- в) ризик втрати активів та збитків;

15. Що може статися, якщо директор контрагента не мав права підписувати документи або мав обмеження?

- а) необхідність перереєстрації договору;
- б) можливість визнання договору недійсним;
- в) зниження прибутку;

16. Чому варто остерігатися контрагента, який постійно змінює місце реєстрації?

- а) тому, що це ускладнює логістику;
- б) тому, що це може вказувати на спроби уникнути відповідальності;
- в) тому, що це збільшує витрати на зв'язок;

17. Чому варто уникати контрагентів, яких доводять до банкрутства?

- а) тому, що це впливає на репутацію вашої компанії;
- б) тому, що це збільшує податковий борг;
- в) тому, що це підвищує ризик нездійснення зобов'язань;

18. Що потрібно зробити, щоб визнати борг безнадійним і списати його?

- а) просто повідомити податкову службу;
- б) довести, що зробили всі заходи для стягнення заборгованості;
- в) зареєструвати новий договір;

19. Який ризик існує при роботі з сумнівним контрагентом у контексті податкових накладних?

- а) збільшення розміру податку на прибуток;
- б) блокування податкової накладної;
- в) необхідність сплати додаткового ПДВ;

20. Чому краще перевірити контрагента перед початком співпраці?

- а) тому, що це зменшує витрати на маркетинг
- б) тому, що це мінімізує ризики для бізнесу та уникнення претензій
- в) тому, що це збільшує кількість партнерів

Завдання для самостійної роботи

Проаналізуйте як за допомогою YouControl перевірити контрагента і переконатися в чесності бізнес-партнера. Створіть презентацію.

Рефлексія

1. Якими ресурсами можна скористатися для перевірки контрагентів?
2. Навіщо перевіряти персонал контрагента?

ТЕМА 14. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК

Питання, що розкривають зміст теми

1. Сутність та зміст екологічного податку.
2. Платники екологічного податку.
3. Об'єкт і база оподаткування екологічного податку.
4. Ставки екологічного податку.

Цілі навчання

- Ознайомитися з сутністю екологічного податку
- Вияснити хто є платниками екологічного податку
- Зрозуміти хто не є платниками екологічного податку
- Зрозуміти які операції є, а які ні об'єктом оподаткування

ПДВ

- Дізнатися що таке стаціонарне джерело забруднення під час сплати екоподатку
- Зрозуміти особливості сплати екологічного податку в умовах воєнного стану

Вправи для контролю знань

Вправа 1. Знайдіть правильні відповіді.

1. Які види діяльності потребують сплати екологічного податку відповідно до Податкового кодексу України?

- а) викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення;
- б) скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти;
- в) розміщення відходів;
- г) усі відповіді вірні;

2. Які операції не підлягають сплаті екологічного податку?

- а) розміщення відходів на власних територіях як вторинну сировину;
- б) здійснення викидів двоокису вуглецю (CO₂), але не більше 500 тонн на рік;
- в) здійснюють викиди двоокису вуглецю (CO₂), але не більше 700 тонн на рік;

3. Які суб'єкти господарювання повинні сплачувати екологічний податок?

- а) лише підприємства;
- б) лише фізичні особи-підприємці (ФОП);
- в) лише бюджетні установи;
- г) усі суб'єкти господарювання;

4. Які види відходів не обкладаються екологічним податком при розміщенні на власних територіях?

- а) будь-які види відходів;
- б) окремі види відходів як вторинна сировина;
- в) радіоактивні відходи;
- г) жодні види відходів не звільняються від податку;

5. Загальнодержавний обов'язковий платіж, що сплачується з фактичних обсягів різних викидів скидів, розміщення відходів у довкіллі:

- а) плата за забруднення навколишнього природного середовища;
- б) екологічний податок;
- в) збір за забруднення навколишнього природного середовища;
- г) податок за забруднення навколишнього природного середовища.

6. Стаціонарні джерела забруднення – це:

- а) підприємство, цех, агрегат, установка або інший нерухомий об'єкт, що здійснює забруднення, у вигляді скидів або викидів;
- б) підприємці, які ввозять на територію України підакцизні товари;
- в) окремі види відходів як вторинна сировина;

7. Оберіть серед запропонованих приклади стаціонарних джерел забруднення:

- а) теплові генератори;
- б) електростанції;
- в) зварювальні апарати;
- г) котельні, опалювальні котли;
- д) усі відповіді вірні;

8. Оберіть звітний період екологічного податку?

- а) календарний рік;
- б) календарний квартал;
- в) календарне півріччя;
- г) календарний місяць.

7. Об'єктом та базою оподаткування екологічного податку

є:

- а) обсяги та види забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- б) обсяги та види забруднюючих речовин, які скидаються безпосередньо у водні об'єкти;
- в) обсяги та види (класи) розміщених відходів, крім обсягів та видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання;
- г) всі відповіді вірні;
- д) правильна відповідь відсутня;

8. Які суб'єкти господарювання не повинні сплачувати екологічний податок?

- а) фізичні особи, які не зареєстровані як підприємці;
- б) фізичні особи-підприємці (ФОП);
- в) бюджетні установи;

9. Об'єктом та базою оподаткування екологічного податку

є:

- а) обсяги та види забруднюючих речовин, які викидаються в атмосферне повітря стаціонарними джерелами;
- б) обсяги та види забруднюючих речовин, які скидаються безпосередньо у водні об'єкти;
- в) обсяги та види (класи) розміщених відходів, крім обсягів та видів (класів) відходів як вторинної сировини, що розміщуються на власних територіях (об'єктах) суб'єктів господарювання;
- г) всі відповіді вірні;
- д) правильна відповідь відсутня;

10. Оберіть період за який обчислюються суми екологічного податку платниками податку?

- а) податковий рік;
- б) податковий квартал;
- в) податкове півріччя;
- г) податковий місяць;

Вправа 2. Визначити вірно чи невірно.

1. Викиди вуглекислого газу, інших забруднювачів, скиди в воду та розміщення відходів – найбільш поширені випадки сплати екоподатку.

2. ФОП не сплачують екоподаток, у т.ч. й платники єдиного податку.

3. Фізичні особи, які не зареєстровані як підприємці, екологічний податок сплачують.

4. Зерносушарки є прикладом стаціонарних джерел забруднення податку.

5. Викиди двоокису вуглецю (CO₂), оксиду азоту, оксиду сірки, зола – основні забруднювачі при спалюванні палива.

Завдання для самостійної роботи

Написати есе на 1 сторінку (до 1800 знаків) про варіанти розрахунку екологічного податку за різними ставками.

Рефлексія

1. Яка мета запровадження екологічного податку?

2. Хто сплачує екоподаток у разі оренди об'єкта, що є джерелом забруднення, – орендар, який фактично використовує такий об'єкт, чи орендодавець – його власник?

3. Які існують види джерел забруднення навколишнього природного середовища?

4. Від чого залежить розмір ставки екологічного податку?

5. Чи можна використовуючи мобільні електрогенератори не сплачувати екоподаток (у невоєнний час)?

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антіпов О.М, Дрозняк О.В, Каменєва Д.В Податковий контроль: правопорушення в сфері оподаткування. [Електронний ресурс]. - Режим доступу:http://taxation.lg.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=80%3A2010-11-08-15-46-41&catid=41%3Ascientific-conference&Itemid=69.
2. Бухгалтерський облік [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.buhoblik.org.ua/nalogi/nalog-na-doxody-fizicheskix-licz/2830-2830-podatkova-sotsialna-pilga.html>.
3. Бюджетне відшкодування: практичні аспекти. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://online.dtkk.ua/Book/%C2%AB%D0%94%D0%9A%C2%BB%20%E2%84%9614-2013.epub/navPoint-11>.
4. Електронний кабінет платника податків [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://cabinet.tax.gov.ua/>
5. Левадський І. ПДФО 2024 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://buhplatforma.com.ua/article/9294-pdv-u-2022-rots>
1. Лист ДФС від 26.01.2016 № 1390/6/99-99-19-03-02-15 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/print-66281.html>.
6. Любанова А. Які податки сплачують резиденти Дія Сіті [Електронний ресурс]. - Форма доступу: <https://buhplatforma.com.ua/article/9055-zaprovdjennya-dya-city-podatkova-reforma-t-sektoru>
7. Любанова Альона Які податки сплачують резиденти Дія Сіті <https://buhplatforma.com.ua/article/9055-zaprovdjennya-dya-city-podatkova-reforma-t-sektoru>
8. Мельник О. Що таке гіг-контракт і хто його укладає? [Електронний ресурс]. - Форма доступу: <https://vchasno.ua/shcho-take-gig-kontrakt/>
9. Навіщо перевіряти персонал контрагента? [Електронний ресурс]. - Форма доступу: <https://youcontrol.com.ua/articles/navishcho-pereviraty-personal-kontrahenta/>
10. Наказ Міністерства доходів і зборів України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо організації та проведення камеральних перевірок податкової звітності платників податків, крім перевірок податкової декларації про майновий стан і

доходи та податкової декларації платника єдиного податку - фізичної особи - підприємця» від 14 червня 2013 року N 165. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/rada/show/v0165810-13>

11. Наказ Міністерства фінансів України « Про затвердження Порядку формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок платників податків» від від 02 червня 2015 року № 524 (зі змінами від 04.08.2016 р.) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-15#Text>.

12. Наказ Міністерства фінансів України від 02.10.2015 № 859 Про затвердження форми податкової декларації про майновий стан і доходи та Інструкції щодо заповнення податкової декларації про майновий стан і доходи [Електронний ресурс]. – Форма доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1298-15>.

13. Наказ Міністерства фінансів України Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість від 28.01.2016 № 21 із змінами від № 276 від 23.02.2017 [Електронний ресурс]. – Форма доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0159-16/page2>

14. Онищенко В. Декларація про майновий стан [Електронний ресурс]. – Форма доступу: <https://buhplatforma.com.ua/article/7306-deklaratsiya-pro-maynoviy-standohodi>

15. Онищенко В. Екоподаток у 2024 році: ставки і розрахунок [Електронний ресурс]. – Форма доступу: <https://buhplatforma.com.ua/article/7127-ekologchniy-podatok-2019>

16. Онищенко В. ПДВ 2024 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://buhplatforma.com.ua/article/9294-pdv-u-2022-rots>

17. Онищенко В. ПДФО 2024 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://buhplatforma.com.ua/article/9210-pdfou-2022-rots>

18. Онищенко В. ПСП-2024: кому і як надавати [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://oblikbudget.com.ua/article/16572-ppsp-2024-komu-i-yak-nadavati>

2. Офіційний портал Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>.

19. Офіційний портал Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/>.

20. Офіційний сайт youcontrol [Електронний ресурс]. – Форма доступу: <https://youcontrol.com.ua/>

21. Офіційний сайт Дія Сіті [Електронний ресурс]. –

Форма доступу: <https://city.diia.gov.ua/>

3. Офіційний сайт журналу «Дебет кредит» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/1cid01094.html>.

22. Офіційний сайт журналу «Дебет кредит» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://dtk.com.ua/show/1cid01094.html>.

23. Перевірка достовірності нарахування бюджетного відшкодування з ПДВ. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.dt-kt.com/perevirka-dostovirnosti-narahuvannya-byudzhethnoho-vidshkoduvannya-z-pdv/>.

24. Податкова Декларація про майновий стан та доходи: що потрібно знати [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://buh.ligazakon.net/news/224784_podatkova-deklaratsya-pro-maynoviy-stand-ta-dokhodi-shcho-potrбно-znati.

4. Податковий кодекс України Із змінами і доповненнями, внесеними Законами України від 29.01.2024 № 2755-VI [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

25. Постанова «Про Державну фіскальну службу України» від 21 травня 2014 року № 236. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2014-%D0%BF#Text>.

26. РРО чи ПРРО: чи зобов'язаний ФОП використовувати касовий апарат і який обрати? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://vchasno.ua/rro-prro-dlya-fop/>

27. Стельмах А., Пастушенко Ю. Податкові спори [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100004582-podatkovii-spори?issue=5585>.

28. Татяняченко О.А. Проблеми податкового законодавства в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/297185/290101>.

5. Томнюк Т. Л. Податкова система: навчальний посібник. Чернівці: ЧТЕІ ДТЕУ, 2022. 324 с.

29. Хівренко О. Фактична перевірка суб'єкта господарювання [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.visnuk.com.ua/ua/pubs/id/7599>.

30. Шевчук О.Д., Деркач Д.С. Особливості податкового контролю в Україні. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.rusnauka.com/13_NMN_2011/Economics/7_84598.doc.htm.

31. Що таке Дія City — спеціальний правовий режим для ІТ-індустрії [Електронний ресурс]. – Форма доступу: <https://ain.ua/special/diia-city-faq-ua/>

32. Як перевірити контрагента і переконатися в чесності бізнес-партнера - 10 прийомів [Електронний ресурс]. – Форма доступу: <https://youcontrol.com.ua/topics/perevirka-kontrahenta-10-sposobov-ot-youcontrol/>

Продовження додатку А

Код рядка	II. ДОХОДИ, ЯКІ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО РІЧНОГО ОПОДАТКОВУВАНОВОГО ДОХОДУ	Сума доходів (грн, коп.)	Сума податку/збору (грн, коп.)			
			з утриманого (сплаченого) податковим агентом		що підлягає сплаті самостійно	
			податок на доходи фізичних осіб	військовий збір	податок на доходи фізичних осіб	військовий збір
1	2	3	4	5	6	7
10	Загальна сума доходів, які включаються до загального річного оподатковуваного доходу, в тому числі (рядок 10.1 + рядок 10.2 + рядок 10.3 + рядок 10.4 + рядок 10.5 + рядок 10.6 + рядок 10.7 + рядок 10.8 + рядок 10.9 + рядок 10.10 + рядок 10.11 + рядок 10.12 + рядок 10.13 + рядок 10.14 + рядок 10.15):					
10.1	Дохід, нарахований (виплачений, наданий) у формі зарплатної плати, інших заохочувальних та компенсаційних виплат, які нараховані (виплачені, надані) відповідно до умов трудового договору (контракту)					
10.2	Дохід, нарахований (виплачений, наданий) у формі винагород та інших виплат відповідно до умов цивільно-правового характеру					
10.3	Дохід, нарахований (виплачений, наданий) спеціалісту резидента Дія Сіті у вигляді зарплатної плати чи винагороди, що нараховується (виплачується, надається) платнику податку у зв'язку з трудовими відносинами чи у зв'язку з виконанням гіг-контракту					
10.4	Дохід, отриманий у вигляді дивідендів, крім сум дивідендів по акціях та/або інвестиційних сертифікатах, корпоративних правах, нарахованих нерезидентами, та дивідендів, що не включаються до розрахунку загального місячного (річного) оподатковуваного доходу					
10.5	Доходи від операцій з продажу (обміну) об'єктів рухомого та/або нерухомого майна та/або іншого майна, визначеного у статті 172 розділу IV Податкового кодексу України (додаток Ф4)					
10.6	Дохід від надання майна в лізинг, оренду (суборенду, емфітевізис), житловий найм (піднайм) ⁵ , у тому числі:					
10.6.1	дохід, отриманий від фізичної особи - платника податку (орендара), який не є податковим агентом, за оренду (суборенду, емфітевізис) земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або не виділених у натурі (на місцевості)		x	x		
10.7	Доходи, отримані від продажу власної сільськогосподарської продукції, що вирощена, відгодована, вилочена, зібрана, виготовлена, вироблена, оброблена та/або перероблена безпосередньо фізичною особою на земельних ділянках, перелік яких визначений пунктом 165.1.24 пункту 165.1 статті 165 розділу IV Податкового кодексу України, та які підлягають оподаткуванню					
10.8	Інвестиційний прибуток (додаток Ф1)					
10.9	Вартість успадкованого чи отриманого у дарунок майна					
10.10	Доходи, отримані з джерел за межами України ⁷ (.....) (.....)*		x	x		
10.11	Чистий оподатковуваний дохід, отриманий фізичною особою - підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування (додаток Ф2)		x	x		
10.12	Чистий оподатковуваний дохід, отриманий фізичною особою, яка провадить незалежну професійну діяльність (додаток Ф2)		x	x		
10.13	Інші доходи, у тому числі:					
10.13.1	у вигляді додаткового блага (прощених (анульованих) борг з кредитом, що отриманий на придбання житла (ипотечний кредит))					
10.14	Частина прибутку контрольованої іноземної компанії (додаток(и) КК) ⁸		x	x		
10.15	Доходи, отримані у зв'язку з розподілом прибутку або його частини утворених без статусу юридичної особи, створених на підставі правочину або зареєстрованих відповідно до законодавства іноземної держави (території) без створення юридичної особи (партнерство, трас, фонд), яке не є контрольованою іноземною компанією та відповідає вимогам підпункту 170.11 ¹ .1 пункту 170.11 ¹ статті 170 розділу IV Податкового кодексу України		x	x		

* Назва країни, з якої отримано іноземні доходи, та назва валюти.

Продовження додатку А

Код рядка	III. ДОХОДИ, ЯКІ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬСЯ ДО ЗАГАЛЬНОГО РІЧНОГО ОПОДАТКОВУВАНОВО ДОХОДУ	Сума доходів (грн, коп.)			
11	Доходи, які не включаються до розрахунку загального річного оподаткованого доходу, у тому числі: (рядок 11.1 + рядок 11.2 + рядок 11.3)				
11.1	Доходи, отримані від провадження господарської діяльності за спрощеною системою оподаткування протягом звітного (податкового) року				
11.2	Доходи від операцій з продажу (обміну) об'єктів рухомого та/або нерухомого майна (додаток Ф 4)				
11.3	Інші доходи, що не підлягають оподаткуванню				
Код рядка	IV. ЗАГАЛЬНА СУМА РІЧНОГО ДОХОДУ	Сума доходів (грн, коп.)			
12	Загальна сума річного доходу (рядок 10 + рядок 11)				
Код рядка	V. ПОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ З ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ / ВІЙСЬКОВОГО ЗБОРУ	Сума (грн, коп.)			
13	Загальна сума податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб (граф 6 рядка 10)				
14	Сума позитивного значення різниці між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок (граф 3 рядка 03 розділу II додатку МПЗ)				
15	Сума податку на доходи фізичних осіб позитивного значення різниці між сумою загального мінімального податкового зобов'язання та загальною сумою сплачених податків, зборів, платежів та витрат на оренду земельних ділянок, сплаченого за місцезнаходженням земельної(х) ділянки(ок), відмінним від податкової адреси платника податку				
16	Сума податку, на яку зменшуються податкові зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб у зв'язку з використанням права на податкову знижку (рядок 10 та/або рядок 18 додатка Ф3)				
17	Сума податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню у разі невчинення нотаріальної дії щодо посвідчення договору купівлі-продажу, міни об'єкта нерухомості відповідно до пункту 172.6 статті 172 розділу IV Податкового кодексу України				
18	Сума податків, сплачених за кордоном, на яку зменшується сума річного податкового зобов'язання згідно з підпунктом 170.11.2 пункту 170.11 статті 170 розділу IV Податкового кодексу України (але не більше ніж значення рядка 13)				
19	Сума податку з доходів, отриманих від фізичної особи - платника податку (орендаря), який не є податковим агентом, за оренду (суборенду, смф/гезвиз) земельних ділянок, земельних часток (паїв), виділених або не виділених у натурі (на місцевості), які розташовані за місцезнаходженням, відмінним від податкової адреси платника податку (орендодавця) (граф 6 рядка 10.6.1)				
20	Розрахунки з бюджетом з податку на доходи фізичних осіб:	x			
20.1	Сума податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб, що підлягає сплаті до бюджету самостійно платником податків за результатами звітного (податкового) року (додатні значення (рядок 13 – рядок 16 – рядок 17 – рядок 18 – рядок 19))				
20.2	Сума податку на доходи фізичних осіб, що підлягає поверненню з бюджету за результатами звітного (податкового) року (від'ємні значення (від'ємні значення (рядок 13 – рядок 16 – рядок 17 – рядок 18) (значення вказується без знака «-»))				
20.3	Сума податку на доходи фізичних осіб у вигляді мінімального податкового зобов'язання, що підлягає сплаті фізичними особами, які здійснюють підприємницьку діяльність за результатами звітного (податкового) року (додатні значення (рядок 14 - рядок 15))				
21	Розрахунки з бюджетом із військового збору:	x			
21.1	Сума податкових зобов'язань з військового збору, що підлягає сплаті до бюджету самостійно платником податків за результатами звітного (податкового) року (граф 7 рядка 10)				
22	Розрахунки з єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування	x			
22.1	Сума зобов'язань з єдиного внеску, що підлягає обов'язковій сплаті самостійно визначеною платником податків за результатами звітного (податкового) року (граф 6 рядка Усього додатку ССВ1)				
Код рядка	VI. РОЗРАХУНОК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У ЗВ'ЯЗКУ З ВИПРАВЛЕННЯМ САМОСТІЙНО ВИЯВЛЕНИХ ПОМИЛОК У ПОПЕРЕДНІХ ЗВІТНИХ ПЕРИОДАХ	Сума (грн, коп.)			
		мінімальне податкове зобов'язання	свій соціальний внесок	податок на доходи фізичних осіб	військовий збір
23	Сума податку та/або збору, які підлягали перерахуванню до бюджету або поверненню, за даними звітного (податкового) періоду, в якому виявлена помилка				
24	Уточнені суми податкових зобов'язань або сума до повернення за звітний (податковий) період, у якому виявлена помилка				

Продовження додатку А

25	Розрахунки у зв'язку з виправленням помилок:	x				
25.1	Збільшення сум, яка підлягала перерахуванню до бюджету (рядок 24 - рядок 23, якщо рядок 24 > рядка 23)					
25.2	Зменшення сум, яка підлягала перерахуванню до бюджету (рядок 24 - рядок 23, якщо рядок 24 < рядка 23) (значення вказується без знака "-")					
26	Сума штрафів, яка нарахована платником податку самостійно у зв'язку з виправленням помилок, ... % (рядок 25.1 × 3 або 5%) за заниження податкового зобов'язання	x				
27	Сума пені, яка нарахована платником податку самостійно відповідно до статті 129 Податкового кодексу України або статті 25 Закону України "Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування"					
VII. Реквізити банківського рахунку або небанківського надавача платіжних послуг для перерахування коштів у разі повернення надміру утриманих (сйлачених) сум податку під час застосування права на податкову знижку:						
Номер рахунку: UA _____						
Найменування банку: _____						
Ідентифікаційний код банку або небанківського надавача платіжних послуг: ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐ ☐						
VIII. ВІДОМОСТІ ПРО ВЛАСНЕ НЕРУХОМЕ (РУХОМЕ) МАЙНО ТА/АБО МАЙНО, ЯКЕ НАДАЄТЬСЯ В ОРЕНДУ (СУБОРЕНДУ)						
Код рядка	Категорії об'єктів **	Місцезнаходження об'єкта нерухомого майна (країна, адреса) або марка (модель) рухомого майна	Рік набуття у власність / рік випуску (для рухомого майна)	Загальна площа нерухомого майна (кв. м)	Частка в загальній площі нерухомого майна	Відсоток прокладання майна в оренду (суборенду, сфінансову, житловий майн (підмайн) ***
1	2	3	4	5	6	7
1						
2						
3						
** КАТЕГОРІЇ ОБ'ЄКТІВ : 1 - земельні ділянки (крім ділянок сільськогосподарських угідь); 2 - житлові будинки; 3 - квартири; 4 - садові (дачні) будинки; 5 - гаражі; 6 - водойми; 7 - автомобілі легкові; 8 - автомобілі автотри (спеціальні); 9 - авіатранспортні засоби; 10 - повітряні судна; 11 - мотоцикли (мопеди); 12 - земельні ділянки, віднесені до сільськогосподарських угідь; 13 - інше нерухоме (рухоме) майно.						
*** Під час заповнення вказується позначка (x).						
Доповнення до податкової декларації довільної форми (заповнюється і подається відповідно до пункту 46.4 статті 46 розділу II Податкового кодексу України)						Кількість додатків
№ п/п Зміст доповнення						
Доповнення до податкової декларації довільної форми (подається відповідно до підпункту "д" підпункту 164.2.17 пункту 164.2 статті 164 розділу IV Податкового кодексу України)						Кількість додатків
№ п/п Зміст доповнення						
Доповнення до податкової декларації довільної форми (заповнюється і подається відповідно до підпункту 166.2.2 пункту 166.2 статті 166, пунктів 170.13, 170.13¹ статті 170, пункту 172.2 статті 172 та пункту 176.1 статті 176 розділу IV Податкового кодексу України)						Кількість додатків
№ п/п Зміст доповнення						
Додатки до декларації (потрібне зазначити): Ф1 ☐ Ф2 ☐ Ф3 ☐ Ф4 ☐ КК* ☐ МПЗ ☐ ЄСВ1 ☐ ЄСВ2 ¹ ☐ ЄСВ3 ¹ ☐						
Дата подання декларації: ☐ ☐ . ☐ ☐ . ☐ ☐ ☐ ☐						
Інформація, наведена в декларації, додатках і доповненнях до декларації, є достовірною.						
Фізична особа - платник податку						
або уповноважена особа						
_____ (підпис)				_____ (власне ім'я та прізвище)		

Додаток Б

Відмітка про одержання (штамп контролюючого органу, дата, вхідний номер)	Додаток Ф2 до податкової декларації про майновий стан і доходи							
РОЗРАХУНОК								
податкових зобов'язань з податку на доходи фізичних осіб та/або військового збору з доходів, отриманих самозайнятою особою								
Ресстраційний номер облікової картки платника податків <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/>								
або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають вілітку у паспорті)								
Тип декларації: ☐ Звітна ☐ Звітна нова ☐ Уточнююча								
Звітний (податковий) період: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> рік								
Звітний (податковий) період, що уточнюється: <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> рік								
<input type="text"/> <input type="text"/> місяць' <input type="text"/> <input type="text"/> місяць'								
I. ДОХОДИ ВІД ПРОВАДЖЕННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ								
N з/п	Назва виду економічної діяльності, за здійснення якого одержано дохід (крім доходів від виробництва власної сільськогосподарської продукції)	Код виду економічної діяльності згідно з КВЕД (крім доходів від виробництва власної сільськогосподарської продукції)	Сума одержаного доходу (грн. коп.)	Вартість документально підтверджених витрат, пов'язаних із господарською діяльністю (грн. коп.), у тому числі:				Сума чистого оподатковуваного доходу (граф 4 - графа 5 - графа 6 - графа 7 - графа 8) (грн. коп.)
				вартість придбаних товарно-матеріальних цінностей, реалізованих або використаних у виробництві продукції	витрати на оплату праці та зарахування на заробітну плату	інші витрати, зокрема витрати, пов'язані з веденням господарської діяльності та суми позитив. зборн. пов'язаних з проведенням господарської діяльності	амортизаційні відрахування	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
УСЬОГО								

Продовження додатку Б

Код рядка	V. РОЗРАХУНОК ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ	Сума (грн, коп.)
3	Розрахунки з бюджетом з податку на доходи фізичних осіб:	×
3.1	Сума податку на доходи фізичних осіб, що підлягає сплаті до бюджету самостійно платником податку за результатами звітного (податкового) року (додатне значення графі 9 рядка "УСЬОГО" розділу IV × на ставку податку (18%)) (сума переноситься до графі 6 рядка 10.12 декларації)	
4	Розрахунки з бюджетом з військового збору:	×
4.1	Сума військового збору, що підлягає сплаті до бюджету самостійно платником податку за результатами звітного (податкового) року (додатне значення графі 9 рядка "УСЬОГО" розділу IV × на ставку збору (1,5%)) (сума переноситься до графі 7 рядка 10.12 декларації)	

¹ Заповнюється для фізичних осіб - підприємців, які припинили підприємницьку діяльність протягом звітного (податкового) року та подали декларацію відповідно до абзацу другого пункту 177.11 статті 177 розділу IV Податкового кодексу України.

Фізична особа - платник податку		
або уповноважена особа	(підпис)	(власне ім'я та прізвище)

Відмітка про одержання (штами контролюючого органу, дата, вхідний номер)			Додаток ФЗ до податкової декларації про майновий стан і доходи (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 28 серпня 2023 № 467)	
Розрахунок				
суми податку, на яку зменшуються податкові зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб,				
у зв'язку з використанням права на податкову знижку				
Ресстраційний номер облікової картки платника податків <input type="text"/>				
або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку у паспорті) <input type="text"/>				
Тип декларації: ☐ Звітна ☐ Звітна нова ☐ Уточнююча				
Звітний (податковий) період: <input type="text"/> рік				
Звітний (податковий) період, що уточнюється: <input type="text"/> рік				
I. РОЗРАХУНОК ПОНЕСЕНИХ ВИТРАТ ЗГІДНО З СТАТТЕЮ 166 РОЗДІЛУ IV ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ (крім випадків, передбачених підпунктом 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України)				
Код рядка	Категорія понесених витрат	Норма Податкового кодексу України	Перелік витрат, фактично понесених платником податку протягом звітного (податкового) періоду	Сума фактично понесених витрат (грн, коп.)
1	2	3	4	5
1		пункт 166.3.1 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	частина суми процентів, сплачених таким платником податку за користування іпотечним житловим кредитом, що визначається відповідно до статті 175 розділу IV Податкового кодексу України	
2		пункт 166.3.2 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	сума коштів або вартість майна, переданих (передана) платником податку у вигляді пожертвувань або благодійних внесків неприбутковим організаціям	
3		пункт 166.3.3 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	суму коштів, сплачених платником податку на користь вичисливих закладів дошкільної, позашкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) та вищої освіти для компенсації вартості здобуття відповідної освіти таким платником податку та/або членом його сім'ї першого ступеня споріднення та/або особою, над якою встановлено опіку чи призначено опікувача, або яку встановлено до призовної сім'ї дитячого будинку сімейного типу, якщо такого платника податку призначено відповідно опікуном, піклувальником, прийомним батьком, прийомною матір'ю, батьком-вихователем, матір'ю-вихователем	
4*		пункт 166.3.4 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	суму коштів, сплачених платником податку на користь закладів охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування такого платника податку або члена його сім'ї першого ступеня споріднення та/або особи, над якою встановлено опіку чи призначено опікувача, або яку встановлено до призовної сім'ї дитячого будинку сімейного типу, якщо такого платника податку призначено відповідно опікуном, піклувальником, прийомним батьком, прийомною матір'ю, батьком-вихователем, матір'ю-вихователем, у тому числі для придбання лків (донорських компонентів, протезно-ортопедичних пристосувань, виробів медичного призначення для індивідуального користування осіб з інвалідністю)	
5		пункт 166.3.5 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	сума витрат платника податку на сплату страхових платежів (страхових внесків, страхових премій) та пенсійних внесків, сплачених платником податку страховику-резиденту, недержавному пенсійному фонду, банківській установі за договорами довготривалого страхування життя, недержавного пенсійного забезпечення, за пенсійним контрактом з недержавним пенсійним фондом, а також внесків на банківській пенсійній депозитній рахунок, на пенсійні вклади та рахунок умовних фондів банківського управління як такого платника податку, так і члена його сім'ї першого ступеня споріднення	
6		пункт 166.3.6 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	оплата допоміжних репродуктивних технологій згідно з умовами, встановленими законодавством, та/або оплата вартості державних послуг, пов'язаних з усунюванням дитини, включаччи сплату державного мита	
7		пункт 166.3.7 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	сума коштів, сплачених платником податку у зв'язку з переобладнанням транспортного засобу, що належить платнику податку, з використанням у вигляді палива моторного сумішного, біоетанолу, біодизеля, стиснутого або скрапленого газу, інших видів біопалива	
8		пункт 166.3.8 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	сума витрат платника податку на сплату видачків на будівництво (придбання) доступного житла, визначеного законом, у тому числі на зотеплення іпотечного житлового кредиту, наданого на такі цілі, та процентів за ним	
9**		пункт 166.3.9 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	сума коштів у вигляді середньої плати за договором оренди житла (квартири, будинку), оформленим відповідно до вимог чинного законодавства, фактично сплачених платником податку, який має статус військово-переміщеної особи, за умови, що платник податку та/або члени його сім'ї першого ступеня споріднення не мають у власності приватної для проживання житлової нерухомості, розташованої поза межами тимчасово окупованої території України; не отримують передбачених законодавством України бюджетних виплат для покриття витрат на проживання	
10		пункт 20 підрозділу I розділу XX "Перехідні положення" Податкового кодексу України	витрати, понесені на лікування гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, придбання лікарських засобів та/або виробів медичного призначення, необхідних для лікування гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, відносно до внесків з медичної картки амбулаторного (стаціонарного) хворого або витрату у Реєстру медичних записів, записів про направлення та реєстрації в електронній системі охорони здоров'я, витрати на вакцинавання для профілактики гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, а також витрати на сплату страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), сплачених страховику-резиденту за договорами страхування на випадок захворювання на гостру респіраторну хворобу COVID-19, спричинену коронавірусом SARS-CoV-2, такого платника податку та члена його сім'ї першого ступеня споріднення	
11			Інші витрати, не включені до переліку (крім витрат, передбачених підпунктом 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України)	

Продовження додатку В

2	УСЬОГО ВИТРАТ	
Код рядка	II. РОЗРАХУНОК СУМИ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЩО ПІДЛЯГАЄ ПОВЕРНЕННЮ З БЮДЖЕТУ, У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПРАВА НА ПОДАТКОВУ ЗНИЖКУ	Сума (грн, коп.)
3	Загальна сума фактично здійснених протягом звітного (податкового) року витрат у граничних розмірах, дозволених до включення до податкової знижки відповідно до пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України, крім витрат, зазначених у підпункті 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України	
4	Сума нарахованої заробітної плати, зменшена з урахуванням положень пункту 164.6 статті 164 розділу IV Податкового кодексу України, крім випадку, визначеного підпунктом 166.4.4 пункту 166.4 статті 164 розділу IV Податкового кодексу України (графа 3 рядка 10.1 декларації, крім випадків декларування витрат відповідно до підпункту 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України), що підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб за ставкою:	
4.1	а) визначеною пунктом 167.1 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України	
4.2	б) визначеною пунктом 167.2 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України	
5	Сума утриманого із заробітної плати податку на доходи фізичних осіб, зменшеного з урахуванням положень пункту 164.6 статті 164 розділу IV Податкового кодексу України (графа 4 рядка 10.1 декларації)	
6	Частка (у відсотках) доходів, оподаткованих за різними ставками податку, в загальній сумі ринного загального оподаткованого доходу за ставкою податку:	
6.1	а) визначеною пунктом 167.1 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 4.1 / рядок 4)	
6.2	б) визначеною пунктом 167.2 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 4.2 / рядок 4)	
7	Сума (вартість) витрат платника податку - резидента, дозволених до включення до податкової знижки відповідно до підпункту 166.4.2 пункту 166.4 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 3, але не більше ніж значення рядка 4)	
8	Розрахункова база оподаткування у зв'язку із зменшенням оподаткованого доходу, зазначеного в підпункті 166.4.2 пункту 166.4 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України, на фактично здійснені протягом звітного податкового року витрати відповідно до пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України, крім витрат, зазначених у підпункті 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 4 - рядок 7)	
9	Загальна розрахункова сума податку за ставкою:	
9.1	а) визначеною пунктом 167.1 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 8 * 18% / (рядок 8.1/100))	
9.2	б) визначеною пунктом 167.2 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 8 * 5% / (рядок 8.2/100))	
10	Сума податку, на яку зменшуються податкові зобов'язання у зв'язку з використанням права на податкову знижку відповідно до пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України, крім витрат, зазначених у підпункті 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України (значення вказується без знака «%») (рядок 5 - рядок 9) (перевіряється до рядка 16 декларації)	

Продовження додатку В

Код рядка	III. РОЗРАХУНОК СУМИ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ, ЩО ПІДЛЯГАЄ ПОВЕРНЕННЯ З ВІДОТКАЕТУ, У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ ПРАВА НА ПОДАТКОВИЙ ЗНИЖКУ ЗА ВИТРАТАМИ, ПОНЕСЕНИМИ ВІДПОВІДНО ДО ПІДПУНКТУ 166.3.10 ПУНКТУ 166.3 СТАТТІ 166 РОЗДІЛУ IV ПОДАТКОВОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ	Сума (грн. коп.)
11	Суми фактично понесених витрат платника податку на придбання акцій (інших корпоративних прав), емітентом яких є юридична особа, яка набула статусу резидента Дія Сіті згідно з частинною третьою статті 5 Закону України "Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні", за умови що такі витрати були понесені платником податку до набуття емітентом статусу резидента Дія Сіті або впродовж періоду, коли такий резидент Дія Сіті відповідав вимозі, встановленій пунктом 3 частини третьої статті 5 зазначеного Закону (підпункт 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України)	
12	Суми ринного загального оподаткованого доходу платника податку, отриманого у вигляді дивідендів, крім сум дивідендів, що не включаються до розрахунку загального місячного (ринного) оподаткованого доходу, у тому числі, що підлягає оподаткуванню податком на доходи фізичних осіб за ставкою:	
12.1	а) визначеною підпунктом 167.5.2 пункту 167.5 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України	
12.2	б) визначеною підпунктом 167.5.4 пункту 167.5 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України	
13	Сума утриманого із доходів, отриманих у вигляді дивідендів, податку на доходи фізичних осіб (рядок 4 графа 10 декларації)	
14	Частка (у відсотках) доходів, оподаткованих за різними ставками податку, в загальній сумі ринного загального оподаткованого доходу за ставкою податку:	x
14.1	а) визначеною підпунктом 167.5.2 пункту 167.5 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 12.1 / графа 12)	
14.2	б) визначеною підпунктом 167.5.4 пункту 167.5 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 12.2 / графа 12)	
15	Сума (вартість) витрат платника податку - резидента, дозволених до включення до податкової знижки відповідно до підпункту 166.4.4 пункту 166.4 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 11, але не більше ніж значення рядка 12)	
16	Розрахункова база оподаткування у зв'язку із зменшенням оподаткованого доходу, зазначеного в підпункті 166.4.4 пункту 166.4 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України, на фактично здійснені протягом звітного податкового року витрати відповідно до підпункту 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 12 - рядок 15)	
17	Загальна розрахункова сума податку за ставкою:	
17.1	а) визначеною підпунктом 167.5.2 пункту 167.5 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 17.1 x 5% x рядок 14.1/1000)	
17.2	б) визначеною підпунктом 167.5.4 пункту 167.5 статті 167 розділу IV Податкового кодексу України (рядок 17.1 x 9% x (рядок 14.2/1000))	
18	Сума податку, на яку зменшуються податкові зобов'язання у зв'язку з використанням права на податкову знижку відповідно до підпункту 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України (значення вказується без знака "+") (рядок 13 - рядок 17) (середньозважено до рядка 16 декларації)	

* Набере чинності з 01 січня року, наступного за роком, у якому набере чинності закон про загальнооб'єднане державне соціальне медичне страхування

** Підтвердженою екстерніальним чином, після час застосування права на податкову знижку відповідно до підпункту 166.3.10 пункту 166.3 статті 166 розділу IV Податкового кодексу України, в разі коли члени мого сім'ї нерезиденти України перебувають на землі, у власності якої є нерухомість, розташованій поза межами території об'єднаній території України, в разі коли не отримували, не втрачали та не мали права на отримання пенсії, виплат застрахованими Україною бюджетним вкладом для покриття витрат на проживання

Фізична особа - платник податку
ібо уповноважена особа _____ (підпис) _____ (власне ім'я та прізвище)

Продовження додатку Г

Місяць	Код категорії ЗО ⁷	Сума чистого доходу (прибутку), записана в податковій декларації / Частина розподіленого доходу, грн, коп.	Сума доходу, на яку нараховується єдиний внесок, з урахуванням максимальної величини, грн, коп.	Розмір єдиного внеску, % відсотки ⁸	Сума нарахованого єдиного внеску (граф 4 × графа 5), грн, коп.
1	2	3	4	5	6
Січень					
Лютий					
Березень					
Квітень					
Травень					
Червень					
Липень					
Серпень					
Вересень					
Жовтень					
Листопад					
Грудень					
УСЬОГО	X			X	

¹ Заповнюється для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та офіційно повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті: для власників паспорта у формі книжечки – серія та номер паспорта у форматі БКNNXXXXXX, де БК – константа, що вказує на реєстрацію в Пенсійному фонді України за паспортними даними; NN – дві українські літери серії паспорта (версій реєстр); XXXXXX – шість цифр номера паспорта (з ведучими нулями) або для власника паспорта у формі пластикової картки у форматі PXXXXXXX, де П – константа, що вказує на реєстрацію в Пенсійному фонді України за паспортними даними; XXXXXXXX – дев'ять цифр номера паспорта.

² Заповнюється фізичними особами – підприємцями або особами, які провадять незалежну професійну діяльність, або членами фермерського господарства під час подання декларації з типом "звітна" або "звітна нова" у разі зазначення типу форми "призначення пенсії" або "призначення матеріального забезпечення, страхових виплат".

³ Зазначається рік та номер календарного місяця (числове значення), в якому подається декларація з типом "звітна" або "звітна нова" з додатковою пошкою "довіскова" для "призначення пенсії" або "призначення матеріального забезпечення, страхових виплат", чи рік та номер календарного місяця (числове значення), в якому здійснено державну реєстрацію підприємницької діяльності або припинено незалежну професійну діяльність згідно з даними реєстру страхувальників, або втрачено статус члена фермерського господарства, під час подання декларації з типом "звітна" або "звітна нова" або "уточнююча" з типом форми "після припинення".

⁴ Заповнюється фізичними особами – підприємцями або особами, які провадять незалежну професійну діяльність, або членами фермерського господарства у разі повторної державної реєстрації припинення або повторного подання до податкового органу заяви про зняття з обліку платника єдиного внеску протягом одного звітного періоду (значення від 2 до 9).

⁵ Заповнюється фізичними особами – підприємцями, особами, які провадять незалежну професійну діяльність або членами фермерського господарства, якими здійснено державну реєстрацію припинення підприємницької діяльності, або припинено незалежну професійну діяльність згідно з даними реєстру самозайнятих осіб, або втрачено статус члена фермерського господарства, згідно із реєстром страхувальників.

⁶ Заповнюється фізичними особами – підприємцями або особами, які провадять незалежну професійну діяльність, або членами фермерського господарства у разі необхідності призначення пенсії впродовж року.

⁷ Код категорії ЗО: 4 – члени фермерського господарства; 5 – ФО – підприємці на загальних підставах; 9 – особа, яка отримує дохід від незалежної професійної діяльності.

⁸ У графі зазначається розмір єдиного внеску, встановлений законом.

Наведена інформація є вірною:
Фізична особа – платник податку або уповноважена особа

(підпис)
(власне ім'я та прізвище)

Навчальне видання

**Вареник Вікторія Миколаївна
Піскова Жанна Валентинівна**

БІЗНЕС І ПОДАТКИ: ПРАКТИКУМ

Навчальний посібник

Електронне видання

ВНЗ «Університет імені Альфреда Нобеля».
49000, м. Дніпро, вул. Січеславська Набережна, 18.
Тел. (056) 778-58-66, e-mail: rio@duan.edu.ua
Свідоцтво ДК № 5309 від 20.03.2017 р.